

אתנתא

בשבוע 1186 | ט"ז באדר, תשפ"ו, 05.03.2026

צילום: מאיר אליפז

עיתונות חופשית

היא לא מיישרת קו עם עמדות הברנז'ה
התקשורתית ומאז אירועי הטבח הבינה שקולה
צריך להישמע, בלי להסתיר את זהותה הדתית
לאומית ← שלי טפיירו, כתבת המשפט של
התאגיד, מסרבת להיות עיתונאית החצר של
הממסד המשפטי בישראל // **הדס צורי**

מבצע 'שאגת הארי': הרב ליאור אנגלמן | על הרגעים היפים של האזעקות | **יאיר יעקבי** על מי שכחות התחברו לגודל השעה

הרב ליאור אנגלמן
liorangelman@gmail.com

עיר מקלט

לחיות את הנבואות ומדרשי חז"ל במקלט, ולכגוש שם גם את דוד המלך מדברר אותנו
← מחשבות אופטימיות בצל האזעקות

במבקשי נפשם בלי שהם יתקפו תחילה, מיד יתחיל ויכוח פנימי - כן מוסרי, לא מוסרי - וניקרע מבפנים. שתל הקדוש ברוך הוא בראשו של אחשוורוש שאת הגזרה אין להשיב, וכשיתקפו האויבים נתאחד ונשיב מלחמה.

אולי זו גם הסיבה שרק בשושן הבירה ביקשה אסתר רשות לפגוע אקטיבית בשונאינו עוד יום אחד. אולי ידעה שרק שם, במקום שהשפעתו של מרדכי עצומה, יש סיכוי שזה יקרה, ובמקומות אחרים לא יהיו מסוגלים.

אזעקה

אזעקה היא כמו תקיעת שופר, היא מוציאה ממך ברגע את מה שמסתתר בפנים. וזה כל כך יפה לראות איך כשתופסת אותנו אזעקה ברחוב יש כל כך הרבה אנשים שלא נסים על נפשם ומחפשים מקלט, אלא עוצרים רגע לראות, אולי יש איזה קשיש או קשישה שלא עומדים בקצב, אולי יש מישהו שמרוב בהלה לא יודע לאן לרוץ. האנשים האלה שפועלים נגד אינסטינקט ההישרדות של עצמם, הם בעיניי הסיפור היפה שמגלה האזעקה.

תהילים

התחלנו נוהג כזה שאת תחילת השהייה במקלט בכל אזעקה אנחנו פותחים בקריאה משפחתית של פרק אחד מתהילים. איכשהו בתוך חוסר המעש של המקלט זה מאפשר לנו להיות שותפים בתפילה, ויש בזה גם משהו מאוד מרגיע. מה שהכי מפתיע הוא שכמעט בכל פרק מחדש יש לך תחושה כאילו דוד המלך יושב איתנו כאן, חי עכשיו, ומדברר את המצב בשפה גבוהה. לא כל הפרקים מובנים, לא כל המילים ברורות, אבל ברור שהוא עמד מול אויבים, מצא כוח בתוך הכאוס ולרגע לא הניח לייאוש להיכנס.

מפעים לראות גם את הכנות של דוד המלך, איך בלי מסכות והגנות הוא מניח את נפשו מול ריבונו של עולם ולא מפחד להזדקק לו, וככה מצליח לדברר גם את הנפש שלנו טוב יותר ממה שאנחנו היינו מצליחים לבטא.

טיסה

כמו בטיסה:
יושבים במקום,
המטוס לא זז,
נדמה שלא הולכים לשום מקום
מתיש
מתקדמים אלפי קילומטרים
בלי להרגיש.
ככה במקלט,
יושבים במקום
לא עושים דבר,
ילד, ילדה,
אבא ואמא -
ועם ישראל
שועט קדימה.

טפטופים

תארו לכם ששדרות הייתה עיר הבירה, והממשלה הייתה יושבת שם ודנה במה שמתרחש בתל אביב, וקוראת לזה טפטופים. ככה הרגישו השדרותים כל השנים. ●

איור: שאול גרד

אזעקה היא כמו תקיעת שופר, היא מוציאה ממך ברגע את מה שמסתתר בפנים. וזה כל כך יפה לראות איך כשתופסת אותנו אזעקה ברחוב יש כל כך הרבה אנשים שלא נסים על נפשם ומחפשים מקלט, אלא עוצרים רגע לראות, אולי יש איזה קשיש או קשישה שלא עומדים בקצב, אולי יש מישהו שמרוב בהלה לא יודע לאן לרוץ

הלל

הטור הזה נכתב יום אחרי שאזעקות העירו אותנו לקריאת פרשת "זכור את אשר עשה לך עמלק" ומימושה של הקריאה בפועל. חמינאי ימ"ש איננו בעולם וכך גם הרמטכ"ל האיראני ובכירים אחרים, והיינו כחולמים. אינני יודע מה ילד יום ומה יחולל הקדוש ברוך הוא ביד שליחיו, בתפילה שעד הגעת הטור אליכם רק נעשה עוד יותר טוב ועוד יותר טוב וששערה משערות ראשו של אדם מישראל לא תיפול. את הבוקר הזה, י"ב באדר, שהוא גם יום השנה לפטירת אבי, פתחנו בתפילת שחרית במקלט שבבית הוריי, עשרה גברים צפופים שרים הלל בליווי אזעקות ברקע ושמחה בלב. גילו ברעדה. איזו תקופה.

חכם עדיף מנביא

עם חיסולו של הצורך נזכרתי במדרש הנפלא: "אמר רבי יצחק: שנה שמלך המשיח נגלה בו כל מלכי אומות העולם מתגרים זה בזה, מלך פרס מתגרה במלך ערבי והולך מלך ערבי לארם ליטול עצה מהם וחוזר מלך פרס ומחריב את כל העולם. וכל אומות העולם מתרעשים ומתבהלים ונופלים על פניהם ויאחזו אותם צירים כצירי יולדה, וישראל מתרעשים ומתבהלים ואומר: להיכן נבוא ונלך להיכן נבוא ונלך להיכן נבוא ונלך, ואומר להם: בני אל תיראו, כל מה שעשיתי לא עשיתי אלא בשבילכם. מפני מה אתם מתייראים? אל תיראו, הגיע זמן גאולתכם, ולא כגאולה ראשונה גאולה אחרונה, אבל גאולה ראשונה היה לכם צער ושעבוד מלכויות אחריה, אבל גאולה אחרונה אין לכם צער ושעבוד מלכויות אחריה. אמר רבי שמעון בן פזי: באותה שעה מגביה הקדוש ברוך הוא למשיח עד שמי השמיים ופורש עליו מזיו כבודו מפני אומות העולם מפני פרסים הרשעים".

מה שמפליא הוא שמעולם הפרסים לא באמת היו אויבי ישראל. בבל ורומא החריבו את בתי המקדש והגלו אותנו, יוון גזרו גזרות. הפרסים דווקא היטיבו איתנו, הצהרת כורש, דרייווש, ואפילו אחשוורוש לבסוף מסר את הטבעת למרדכי. אבל חכמים ניבאו שבימינו האתגר יהיה דווקא עם פרס. נביאים של ממש.

למה לא ביטל

מן הסתם עוד הרבה אחרי פורים ימשיכו לדבר על הדמיון המופלג בין מאורעות הימים האלה למסופר במגילה. בשנתיים וחצי האחרונות התרגלנו לומר שאנחנו חווים התרחשויות בסדר גודל תנ"כי, אבל עכשיו נראה שהתנ"ך הקדים וכתב את הכול. מה שמתרחש נותן מענה גם לשאלה שהטרידה אותי. אחרי שאחשוורוש כבר "התהפך" על המן ואפילו תלה אותו על העץ, הוא לא ביטל את הגזרות נגד היהודים. חמת המלך שככה, כי הוא היה עסוק רק במתח האישי מול המן שחמד את כיסאו ואולי גם את מלכתו, אבל מצידו את היהודים עדיין אפשר היה להשמיד. אסתר נפלה לרגליו והתחננה לשנות את הגזרה, ורק אז הוא הרשה לתת ליהודים להיקהל ולעמוד על נפשם, אבל את הגזרות - לא ביטל. למה אחשוורוש עשה את זה - הבנתי. היהודים מעניינים אותו כקליפת השום, וחשוב לו להבהיר שדבר שנכתב בטבעת המלך אין להשיב. אבל למה הקדוש ברוך הוא עשה את זה - לא הבנתי. השנה הבנתי: לא תקפנו את איראן במשך שנים, אלא רק כשהיו קרובים כפסע מפצצת אטום. הקדוש ברוך הוא מכיר את בניו, רחמנים בני רחמנים. הוא ידע שאם תתבטל הגזרה והמלך יתיר להם לפגוע

לכל מה שתרצו להיות

מדעי הרוח

B.A. בלימודי ארץ ישראל

ביה"ס למדעי הבריאות

B.Sc. במדעי התזונה
☛ תוכנית ארבע שנתית כולל הכשרה ומוכרת כקדם רפואה
B.A. בבריאות הציבור
B.S.N. באֶחָיוֹת (סיעוד)
B.S.N. תוכנית להסבת אקדמאים באֶחָיוֹת (סיעוד)

הפקולטה לעבודה סוציאלית

B.S.W. בעבודה סוציאלית
B.S.W. תוכנית להסבת אקדמאים

מדעים מדויקים

B.Sc. במדעי המחשב

הפקולטה לקרימינולוגיה

B.A. בקרימינולוגיה

תוכניות הלימוד לתואר ראשון

מדעי החברה

B.A. בפסיכולוגיה
B.A. בפוליטיקה וממשל
B.A. בלימודים רב-תחומיים
במדעי החברה במסלולים**:
• מינהל עסקים
• משאבי אנוש
• חינוך

הפקולטה לכלכלה

B.A. בכלכלה וחשבונאות
☛ לקראת רישיון "רואה חשבון"
B.A. בכלכלה וניהול
B.A. בכלכלה ושוק ההון
B.A. בכלכלה ולוגיסטיקה

יום פתוח

ב' בניסן 20.3.26

החל משעה 9:00

50% הנחה
בדמי הרישום

שנה ראשונה
חינם*

תוכניות הלימוד לתואר שני

M.A. עם תזה בפסיכולוגיה רפואית
M.S.W. בעבודה סוציאלית
M.S.W. בעבודה סוציאלית רפואית***
M.S.W. עם תזה בעבודה סוציאלית רפואית***

M.A. בכלכלה וישימות
M.A. בקרימינולוגיה
M.Sc. במדעי המחשב
M.A. עם תזה בקרימינולוגיה קלינית
B.S.N. באֶחָיוֹת (סיעוד)***
במגמת איכות ובטיחות הטיפול

*9925

www.aac.ac.il

לפרטים נוספים
סרקו את הקוד

שכר לימוד אוניברסיטאי
*לחילולים משוחררים ומסיימי
שירות לאומי-אזרחי על פי חוק
** המסלולים לא יצוינו בתעודת הגמר
אלא בנספח גיליון ציונים
*** קבלת התואר מותנית באישור
המועצה להשכלה גבוהה

קמפוס חרדי
08-6210080

מעונות

מכינות קדם
אקדמיות

מרכז
חוסן

מרכז לפיתוח
קריירה

מלגות

גודל השעה

עם המטח הראשון לטהרן התבטלו להן כל הופעות אדר הנותרות שלי ומי ייתן לי חליפתן. אבל! אני יהודי מאמין שמוזהה משק כנפיים היסטורי כשאני רואה אותו (חוץ מזה שאת רוב ההופעות הספקתי לבצע, ישתבח הבורא). אז כשיצאה השבת ונכנסתי לקבוצת הוואטסאפ המשפחתית שלי כדי להתפעם מהרוח הגדולה שבוודאי מנשבת גם בה, קל לתאר מה רבה הייתה אכזבתי נוכח הרוח הדלילה שנשבה שם.

"בא לי לצרוח", הייתה ההודעה הראשונה של אחת מאחיותיי, נקרא לה לצורך העניין דלורית. מסתבר שדלורית לא חוותה את אירועי השבת באותו האופן שבו ענקי רוח כמוני חוו אותה. "כל היום אנחנו עולים ויורדים למקלט, אין לנו רגע של שקט, האזעקות מלחיצות ולשכנים יש כלב מפחיד אלוקים יעזור", היא פירטה. מרמרה זה כאן.

כתבתי לה מיד: "דלורית נשמה שלי, דווקא בעת כזאת חשוב להתעלות לגודל השעה. אנו חיים בזמנים היסטוריים! המצוקה הזמנית שלך היא כאין וכאפס לעומת הפעולות העצומות שאנו עדים להן ושישנו את עתיד עם ישראל לטובה לשנים קדימה".

"אתה תסתום את הפה שלך אדון ממ"ד", היא החזירה בלי למצמצץ, "יושב לו בבית בכיף שלו בזמן שאנחנו עולים ויורדים חמש קומות כל רבע שעה. איך אתה לא מתבייש???"

אנשים קטנים כאמור.

"קודם כול", פתחתי, "אני לא הכרחתי אותך לקנות דירה שאין בה ממ"ד. זו החלטה שקיבלת בידך עם בעלך פינג'אן (השם המלא שמור במערכת). כבר בזמן אמת ההחלטה הזאת הייתה נראית לי מפוקפקת, אבל שמרתי את דעתי לעצמי. ובכלל, את צריכה להגיד תודה. לאורך הדורות היו יהודים שלא זכו למקלט או למדרגות יצוקות לעלות ולרדת בהן באמצע הלילה. את חיה בדור של גאולה!"

"יאייר באמת תסתום", אמא שלי החליטה להתערב. נקרא לה לצורך העניין ורדה. בדרך כלל היא הייתה מתערבת מוקדם יותר, אבל מסתבר שבמקלט שלה אין קליטה. אירוני אם אתם שואלים אותי, מקלט ללא קליטה. "אם אתה היית גר בבניין", היא המשיכה, "ונאלץ לרדת למקלט עם הילדים, היית מדבר אחרת לגמרי, אז עדיף שלא להגיד כלום".

גם את צריכה להתעלות לגודל השעה סבתא ורדה, החזרתי לה, "בתור המטריארכית של המשפחה דווקא את צריכה לתת דוגמה לקומה זקופה של יהודייה גאה ששמחה להקריב את הנוחות שלה תמורת הצלחת עם ישראל".

"תקריב אתה את הנוחות שלך, חתיכת פרויט!" היא החזירה בעדינות המפורסמת שלה, "אני אישה בת כמעט

שבעים ואני מפרפרת עם חלוק בשתיים בלילה במורד המדרגות, זה נראה לך הגיוני???" היא התפרצה.

"אני יכול לשכור לך מטפלת שתעזור לך אם זה העניין", כתבתי לה בחזרה ומיד קיבלתי בפרטי הודעה מדלורית עם טקסט שהעורכת לא הייתה מאשרת פה, אבל אתם יכולים לתאר לעצמכם.

"אני חושבת שמה שיאייר מנסה להגיד", נחלצה לטובתי אחותי יעל שאת שמה לא נשבש פה כי היא מהטובים, "זה שאנחנו באמת חיים רגע מכונן ומשמח של עמנו וברור שזה בא עם קשיים. אנחנו לא ממעיטים בכך, אבל מציעים בסך הכול לאזן את המועקה הזאת עם רוח רחבה יותר שמבינה את הקונטקסט הגדול יותר של האירוע".

"עוד אחת עם ממ"ד", כתבה דלורית חזרה, "תבואי לפה אני אראה לך מה זה רוח רחבה". דלורית צירפה להודעה שלה מגוון אימוג'ים ששוב, לא יעברו את הצנזורה של העיתון.

בשלב הזה התערבה בשיחה אחות נוספת שלי, נקרא לה חמוטל (כי זה מתחרז עם אביטל, שזה השם שלה). "אני חושבת שמה שדלורית מנסה להגיד ואולי לא עובר פה בשיחה כי זה נאמר קצת בחריפות", היא פתחה, "זה שאתה ויעל שני דגנרטים חסרי רגישות שבמקרה נפלו על בית עם ממ"ד ולכן אטומים לגמרי לצרות של אחרים ושטוב היה אם הייתם סותמים את הפה הגדול שלכם ולא אומרים כלום צמד נבלות שכמותכם". זו האחות הרגועה, רבותיי.

בשלב הזה אביחי אחי הקטן הצטרף לשיחה וכתב: "שבוע טוב, האם מישהו יודע אם הבנקים פתוחים מחר". האיש לא איתנו ולא מהיום.

"טוב, אני מבין שמצווה לא להגיד דברים שלא נשמעים", נכנעתי לבסוף, "ואני מבין שיש תחושה שאני לא קשוב לבעיות של אחים שלי".

"כי אתה חמור גדול", השלימה דלורית.

"כן כן", אישרתי, "אז כדי להראות שכן אכפת לי אני אשמח להזמין כל מי שצריך שיבוא להיות אצלנו עד שתיגמר המלחמה".

מעבר לזה שמדובר היה בהצעה אצילית, זה גם היה מהלך אסטרטגי יוצא דופן. הרי אף אחד במשפחה שלי לא היה מסכים לעבור מביתו שבמרכז להתנחלות בשומרון, בטח לפרק זמן ארוך. כך חשבתי בכל אופן.

"אנחנו באים", ירתה דלורית בלי למצמצץ, "אין עליך אח שלי, תוך שעה אנחנו אצלך".

איזה בלגן.

עדכנתי את אשתי שצריך להיערך לאירוח של משפחה בת שמונה נפשות לתקופה בלתי מוגדרת בחודש שלפני פסח. מיותר לציין שזה לא התקבל יפה בכלל.

מה יש להגיד, באמת תקופה נוראית לחיות בה. ●

כתבתי לה מיד: "דלורית נשמה שלי, דווקא בעת כזאת חשוב להתעלות לגודל השעה. אנו חיים בזמנים היסטוריים! המצוקה הזמנית שלך היא כאין וכאפס לעומת הפעולות העצומות שאנו עדים להן". "אתה תסתום את הפה שלך אדון ממ"ד", היא החזירה בלי למצמצץ, "יושב לו בבית בכיף שלו בזמן שאנחנו עולים ויורדים חמש קומות כל רבע שעה. איך אתה לא מתבייש???"

#311
אפצא

Yair Jacobi
@YairJacobi

אמרתי לשכנים שהשנה אפשר לצאת ידי חובת מחצית השקל בנתינה לסטנדאפיסט מצליח שבוטלו לו הופעות, הם אמרו שכשיפגשו אחד כזה הם ייתנו לו

יום התחפושות של הילדים בוטל ובהתאם היה מזג אוויר נהדר מה שמוכיח סופית שגשם זו הדרך של קודשא בריך הוא להגיד לנו שהוא לא בעניין של התחפושות האלה ואפשר להפסיק

צרפת הודיעה שתצטרף למלחמה נגד איראן מה שמוכיח שגם בעולם הערבי יש לנו בני ברית

בכל מקום
בכל מצב
הלב שלנו
איתכם

Brilliant & co.

לאומית מלווה אתכם עם מגוון שירותים מקרוב ומרחוק:

שירותים בפריסה ארצית במאות מרפאות ובמוקדי החירום

מוקד שירות לשעת חירום

7:00-22:00 | פתוח רצוף *507 שלוחה 9

מוקד ייעוץ רפואי 24 שעות ביממה
סיוע ותמיכה נפשית 24 שעות ביממה
רפואת ילדים אונליין
מוקד אחיות מאויש ע"י מיילדות 8:00-20:00

*507

מגוון שירותי בריאות מרחוק	מעבדה עד הבית	תרופות עד הבית
------------------------------	------------------	-------------------

באפליקציה | באתר | במוקד *507

שוהים בחו"ל? אנחנו כאן בשבילכם!

בחיוג מחו"ל: +97248796199 | 0097248796199
בדוא"ל: health@leumit.co.il | באונליין: m.me/leumit

*507

דביר שרייבר
dvirbe7@gmail.com

צפוף וחם

למה חמינאי ביקש להדליק מזגן, איפה ישכנו אותו, והאם הצוררים ילמדו סוף סוף מההיסטוריה?
ספוילר: אל תבנו על זה

בטלוויזיה של הישראלים עודדו אותי מאוד. חמינאי

צילום: WANA NEWS AGENCY. ריטורט

ברק אובמה, שי ג'נפינג, עמנואל מקרון...
"אנחנו מכירים את הרשימה, שומרים להם מקומות פה."
"ראית איך הספידו אותי בניו יורק טיימס? זה היה כל כך מרגש ונוגע ללב. כל כך העריכו אותנו, תמכו בנו, לפני שנתיים אפילו קיבלנו את התפקיד של ראש הפורום החברתי במועצת זכויות האדם של האו"ם. ממש היינו על הסוס!"
"קטע, זה בדיוק מה שהמון אמר כשהוא הגיע."
"הלך לנו כל כך טוב."
"זה מה שנסראללה אמר."
"נסראללה פה?"
"בוודאי. וגם קאסם סולימאני, איסמעיל הנזיה, יחיא סינוואר..."
"סינוואר הזה, אני אהרוג אותו."
"איך צורך, הוא כבר מת. ואם לא תיתן לי לעזור לך, אתה בתור הנבל הראשי הולך לקבל את המדור הכי תחתון בגיהנום."
"אז מה אתה מציע?"
"תגיד שהתבלבלת, שהסיתו אותך," אמר השטן, "תסביר שרדפת את היהודים לשם שמיים, כדי לגרום להם לעשות תשובה."
"זוהי יעזור?"
"לא, אבל זה מה שכל הצוררים אומרים."
חמינאי ניגב את מצחו הבער בידיים רועדות. "זוהי המוסד", הוא סינן, "ידעתי שהדולפינים במפרץ הפרסי הם קונספירציה זדונית של היהדות העולמית ש..."
"לא טוב", אמר השטן, "שנה כיוון."
"אנחנו משחקים עכשיו טאקי?"
"יותר בכיוון של פוקר, בתור אחד שהימר על כל הקופה והפסיד."
"אבל זה לא אני, אתה לא מבין?" כרע חמינאי על ברכיו, "כל העולם תמך בי! אמרו שאני מתון, שאני מנהיג חשוב, שצריך להגיע איתי להסכמים למען שלום העולם. אמרו לי שישאל מתמוטטת, שהישראלים חושבים שביבי וסמוטריץ' יותר מסוכנים ממני, שאין סיכוי שיתקפו אותי כי הצבא שלהם מפורק והם אוכלים את עצמם מבפנים, שטראמפ מתחנן שאחתום על הסכם כי הוא שונא את ביבי ורוצה להתנקם בו."
"איפה שמעת את זה?"
"בטלוויזיה של הישראלים. אפילו ברדיו של הצבא הציוני אומרים כל היום שהמדינה היהודית גמורה. אתם לא צורכים פה תקשורת ישראלית?"
"לא, אנחנו עולם האמת."
"חבל, אותי הם מאוד עודדו. במיוחד התרגשתי לראות איך הם מחבקים את המגישה הכופרת הזאת, איך קוראים לה, לוסי, שאיחלה הצלחה למפלגות של הערבים שתומכים בי, אינשאללה!"
"טוב, אתה מבזבז את הזמן ויש לי עוד המון רשעים כמון. הם מגיעים לפה בכמויות גדולות בזמן האחרון."
"יודע מה? בסדר. אני אגיד שהטעו אותי, שנכנס לי יתוש לראש."
"טיטוס כבר השתמש בזה לפניך."
"והצליח?"
"אם לעובדה שכל יום שורפים אותו ומפזרים את האפר שלו אתה קורא הצלחה, אז כן."
"חם לי. אפשר להדליק מזגן?"
"תגיד, מה חשבת? הרי ישראל כבר תקפה אתכם לפני פחות משנה וכמעט גמרה עליכם. אתה לא יודע שאם החילות לנפול לפני יהודי לא תוכל לו כי נפול תיפול לפניו?"
"יודע מה? בסדר. אני מוכן לפתוח בשיחות ללא הגבלת זמן."
"אתה בכלל לא בעמדה של משא ומתן."
"עם העולם המערבי זה הצליח."
"כן, אבל פה זה עולם האמת". ●

"אבל זה לא הגיוני. אני הובלתי את הרעיון של השמדת ישראל, ובעולם מחאו לי כפיים. המנהיגים הכי גדולים עלו אליי לרגל - ברק אובמה, שי ג'נפינג, עמנואל מקרון..."
"אנחנו מכירים את הרשימה, שומרים להם מקומות פה"

הדלת נפתחה, ואל החדרון הקטן ריחפה דמות מטושטשת בעלת פנים אדומות ועיניים יוקדות, שנעצו באיש המזוקן עם הגלימה השחורה והמבט המבולבל.
"האיתולה חמינאי", אמרה הדמות המטושטשת, "היכינו לך".
"כל העולם מחכה למהפכה המבורכת שלי", אמר חמינאי, "אבל איפה אני?"
"תחשוב רגע".
"אני זוכר שהתחבאתי", שחזר חמינאי, "ואז היה פיצוץ גדול ו... ניצחנו?"
"היית מת".
"תשיג לי מהר את מפקד משמרות המהפכה".
"אתה לא מבין מה אני אומר לך", אמרה הדמות, "אתה מת. באמת".
"אז אני בגן עדן".
"לא בדיוק".
"ברור שכן. אני המנהיג העליון של המהפכה האסלאמית, האמת הבלעדית שאין בלתי".
"חבר'ה, מי מספר לו?"
זעקות מקפאות דם נשמעו מכל עבר. לשונות אש איומות ליחכו את שולי גלימתו של המנהיג המיוזע. "מי אלה?" הוא שאל באימה.
"אבותיך הרוחניים. פרעה, בלעם, רוג'ר ווטס".
"רוג'ר ווטס מת?!"
"אנחנו מחכים לו פה בסבלנות".
"כשאתה אומר 'פה', אתה מתכוון..."
"גיהנום. איפה אתה חושב שאתה נמצא?"
"לא, זו טעות מצערת. אני דורש לדבר עם המנהל".
"לא כדאי לך".
"למה?"
"הוא בעד היהודים".
"אז מי אתה?"
"אני השטן", נופפה הדמות בשולי גלימתה הלוהטת, "שנתחיל?"
"במה?"
"בהכנה למשפט שלך".
"מה משפט? אני..."
"כן, המנהיג העליון של הבלה בלה. זה עולם האמת, חביבי, פה אתה לא יכול לעבוד על אף אחד".
"במה אני מואשם?"
"ניסיון להשמדת עם, השחתת האנושות, קשירת קשר נגד ריבונו של עולם. אם תביע חרטה אולי אני אצליח להשיג לך הקלה מסוימת בעונש".
"כלומר עבודות שירות?"
"כלומר שמדי פעם ישלפו אותך קצת מהלהבות".
"ויעבירו אותי לגן עדן".
"לא. לזפת הרוחת".
"זו מזימה של הציונים! מי פה אחראי משמרת?"
"תגיד לי, השתגעתי?"
"האמת שכן. מזמן".
"אני מנסה להוציא אותך מזה, אל תהרוס לי הכול".
"אלה היהודים, ידעתי. הם אשמים בכל הצרות של העולם".
"הטיעון הזה שחוק לגמרי ולא עוזר לאף אחד".
"מישהו כבר השתמש בו?"
"מי לא. חמלניצקי, היטלר, ערפאת. עוד מעט תפגוש אותם, שאל אותם בעצמך".
"אבל זה לא הגיוני. אני הובלתי את הרעיון של השמדת ישראל, ובעולם מחאו לי כפיים. המנהיגים הכי גדולים עלו אליי לרגל -

לומדים להציל חיים!

תואר ראשון B.EMS
ברפואת חירום
הלימודים היחידים בצפון

50% הנחה בדמי רישום

אקדמית צפת
Zefat Academic College

ללמוד מקצוע עם שליחות ומשמעות
בבית של מקצועות הבריאות בצפון.

שבוע הרשמה מיוחד 15-20.3
לפרטים ומידע: 1-800-344-544

"אחרי הטבח הרגשתי שאני
מפסיקה לפחד ואומרת את
דעתי כפי שהיא". שלי טפיירו

• ה א מ ת • על

שלי טפיירו רגילה לכך שעמדותיה לא הולכות עם הזרם: לא כדתייה ואם לילדים במרכז תל אביב החילונית, ובעיקר לא כעיתונאית שמתעקשת לא לערב כוליטיקה במקצוע או להיות שופר של בעלי אינטרסים ♦ בתפקידה ככתבת לענייני משפט של כאן 11 היא חושפת בלי הנחות את צביעותה של מערכת המשפט ולא מתרגשת מביקורת של הקולגות

הדס צורי // צילום: מאיר אליכור

משתדלת מאוד לשמור על ענייניות עיתונאית, אך לא מתביישת להביע עמדות שנחשבות לא פופולריות בסביבה שבה היא עובדת.

למשל, היא מבקרת בחריפות את ההתקפה התקשורתית על יעל קוטיק, היועצת המשפטית של משרד המשפטים, העומדת במרכז של סערה ציבורית ואף סופגת איומים מאנשי תקשורת אחרים. "קוטיק מסרבת להיות חותמת הגומי של ראש אח"מ בועז בלט, שמעוניין שתגיד שלא קיים עוד ניגוד עניינים ליועמ"שית בנושא חקירת הפצ"רית", היא מסבירה. "אלא שאותו בלט לא מאפשר לה לעיין בחומרי החקירה כדי לקבוע אם יש או אין ניגוד עניינים. לפיכך היא מותקפת באופן משולח כל רסן מצד כל אותם 'אבירי' שומרי הסף, כולל כתבי חצר של הפרקליטות, רק כי היא מעיזה לעשות את תפקידה וללכת נגד היועמ"שית".

טפיירו אומרת כי חוות הדעת הקריטית של קוטיק בעניין היועמ"שית התקבלה בבג"ץ, שקבע כי ניגוד העניינים הוא של כל צמרת הפרקליטות. "כל חטאה של קוטיק הוא הדרישה לניקיון כפיים גם מבכירי מערכת אכיפת החוק, ולכן היא הופכת למטרה מצד אלה שכל היום מזדעקים לשמירה על שומרי הסף, אך רק כל עוד שומר הסף שומר על האינטרסים הספציפיים שלהם".

ני שייכת לאסכולה ישנה של עיתונות, פותחת העיתונאית שלי טפיירו, "בעיניי הסיפור העיתונאי הוא מספיק חזק, והפרסום שלי כעיתונאית הוא פחות חשוב. מבחינתי אני שליחה של הסיפורים שאני מביאה, ואולי זה קשור גם למקום שבו גדלתי והתעצבתי".

היא נולדה בקרני שומרון וגדלה בציונות הדתית. הוריה היו ממקימי היישוב, אך אחרי תקופה קצרה החליטו שזה פחות מתאים להם ועברו לפרדס חנה-כרכור. היא גדלה עם שישה אחים, למדה באולפנה ושירתה בשירות הלאומי - מסלול קלאסי של ציונות דתית. אבל משם החל החלק הפחות קלאסי לבוגרת אולפנה דתית, שהוביל אותה לקריירה ארוכת שנים.

טפיירו, בת 45, גרושה ואם לשניים, היא עוף מוזר בגופי העיתונות שבהם היא עובדת. היא התחילה את דרכה במקומונים של 'ידיעות' ו'הארץ', עבדה כתחקירנית בערוץ 10, ככתבת אצל רביב דרוקר וככתבת משפט ופוליטים במהדורה המרכזית, וכיום היא כתבת משפטית של התאגיד. אבל היא לא מיישרת קו עם הפוליטיזציה של הערוצים שבהם היא עובדת,

"מה שמותר לדרוקר - מותר לכולם"

היא למדה תקשורת ומדעי המדינה באוניברסיטת בר אילן. בשנה השלישית ללימודים כבר התחילה לעבוד במקומונים של 'הארץ' ו'ידיעות'. 'לתחום הסיקור של משפט ופלילים הגעתי בטעות', היא מודה.

מה זאת אומרת?

"חשבתי להיות כתבת חינוך או תרבות, אבל העורך אמר לי: 'אני מייעד אותך להיות כתבת פלילים'. כמובן שנשמטה לי הלסת, כי מה לבת אולפנה ולפלילים? לימים למדתי להתחבר לתחום הסיקור הזה ולאהוב אותו. כל ראשי ארגוני הפשיעה היו מרואיינים שלי: אברג'ל, אבוטובול, דומרני, אלפרון. גיליתי שבמקביל לחיים הרגילים שלנו, מתנהל עולם מקביל ומטורף של פשע שבו כללים אחרים לגמרי מנהלים את המציאות. אני הגעתי מעולם מאוד תמים ובשבילי זה היה מרתק".

למה בחרת להתחיל את דרכך בתקשורת בגופים כמו 'ידיעות' ו'הארץ' ולא בתקשורת המגזרית?

"זו שאלה מצוינת, כי אני כל הזמן מרגישה בין העולמות: בקרב חברי הברנז'אים אני נחשבת 'הדוסיט', ובקרב החברים המגזריים שלי אני זו שבאה מהברנז'ה התקשורתית. לא גדלתי בכלי התקשורת המגזריים וחלקם אפילו לא מכירים אותי או לא יודעים שאני דתייה".

היא גרה בלב תל אביב, ואני תוהה אם גם במקום מגוריה היא מרגישה עוף מוזר. "אחרי 7 באוקטובר ואפילו קצת קודם, כשהתרחשו אירועי יום כיפור בכיכר, הייתי שם עם ילדיי. זו הייתה הפעם הראשונה שיצאתי מאזור הנוחות שלי ודיברתי בקול על מה שראיתי כשהייתי שם, הבעתי את דעתי ורגשותיי בנוגע לכך. אחרי 7 באוקטובר עשיתי זאת ביתר שאת, חזרתי לכור מחצבתי וגם לא פחדתי להגיד את זה".

מדוע רק אחרי הטבח?

"כי אז התחדדה לי התובנה שאני חייבת להביא את הקול שלי. בקרב אנשי התקשורת יש מקלדת חד-גונית. קחי למשל את תחום המשפט, שכיום הוא תחום הסיקור שלי: כל כתבי המשפט אוהזים באותה דעה בנוגע למשפט נתניהו ואני לא. אחרי הטבח הרגשתי שאני מפסיקה לפחד ואומרת את דעתי כפי שהיא".

את דתייה לאומית שגרה בלב תל אביב. זה לא מאתגר?

"לא מעט פעמים כשאני יוצאת לגינה הציבורית עם הבן שלי שלובש כיפה וציצית אני רואה מבטים עקומים מסביב. זה קרה במיוחד בתקופת ההפגנות. אבל יחד עם זאת יש פה חיי קהילה מדהימים למי שחפץ בכך. במרכז תל אביב יש שלל סוגי דתיים, אם כי אני אומרת בצער שיש תחושה שבעירייה לא אוהבים את זה. העירייה מנסה להעביר את מוסדות החינוך הדתיים ממרכז העיר לשוליים, ולפעמים נדמה שעצם הימצאותם של מוסדות תורניים ודתיים במרכז העיר הוא בשבילם כמו צלם בהיכל. בשנים האחרונות יש מגמה לצמצם נוכחות ומשאבים שניתנים למוסדות דתיים וזו מגמה מדאיגה מאוד. אני חושבת שחלק מערכיה של חברה דמוקרטית ופלורליסטית הוא שגם במרכז תל אביב ילדים עם כיפה וציצית יוכלו להרגיש בנוח".

לאחר שעבדת תקופה בעיתונות הכתובה, החלה כאמור לעבוד בערוץ עשר כתחקירנית וכתבת מגזין בתוכניתו של רביב דרוקר. אני שואלת אותה על העבודה עם דרוקר, והיא

"היועצת המשפטית החליטה לא ללכת לגישור, והיא גוררת את מדינת ישראל לסאגה משפטית בלתי נגמרת". משפט נתניהו

מפתיעה ואומרת שהוא "בוס מהחלומות": "הגעתי מהעיתונות הכתובה והייתי מאוד צעירה. לא ידעתי לעשות טלוויזיה, ודרוקר מאוד פרגן להישגים שלי. אחרי חצי שנה שעבדתי אצלו בתוכנית הוא קרא לי לשיחה עם המנכ"ל ודאג להעלות לי את השכר באופן מאוד משמעותי בלי שביקשתי. אף בוס מעולם לא עשה דבר כזה בשבילי ואני לא יכולה לשכוח לו את זה". היא מסכימה שדרוקר הוא עיתונאי עם אג'נדה מאוד ברורה ומופגנת. "אין לי בעיה עם דעותיו, אבל צריך להיות ברור שמה שמותר לרביב דרוקר מותר לכל שאר העיתונאים. מדוע עיתונאים עם אג'נדה ימין נחשבים בתקשורת הישראלית לבבונים או לסוגי המנהיג? זה מאוד קשה לי".

כתחקירנית צעירה בערוץ עשר היא הביאה את אחד הסיפורים החזקים ביותר בתקשורת הישראלית, סיפור הכת של גואל רצון: "אחרי עבודה בעיתונות הכתובה,

העבודה בערוץ עשר הייתה בשבילי בית ספר לטלוויזיה. בגיל 27 כבר עשיתי את הסרט הראשון שלי על גואל רצון". הפרשה שנחשפה בערוץ עשר היא פרי עבודת תחקיר מאומצת שעשתה טפיירו במשך תקופה ארוכה. "זה התחיל מתחקיר שעשינו במערכת, שבו הצלחנו לדבר עם הנשים של גואל. היו כתבות קודמות על הנושא, אבל מעולם לא היה צילום שלו, לא ראו אותו ולא ידעו מי הוא. הייתי הראשונה שבמשך תקופה ממושכת נפגשה איתו אחד על אחד והצלחתי לשכנע אותו להתראיין ולדבר. לימים היו מי שסברו שאולי הוא קיווה שאצטרף ואהיה אחת מנשותיו ושהקסם שלו יעבוד גם עליי", היא צוחקת.

המפגשים שלה עם גואל רצון ונשותיו היו אינטנסיביים. היא הצליחה להיכנס לדירות שבהן התגוררו הנשים וילדיו ולשהות איתם במשך שעות רבות. "הנשים היו המשווקות שלו: הן

סיפרו לי כמה החיים הללו הרמוניים ואידיאליים, טענו שהן כמו שבט שבו אחת עוזרת לשנייה ושהכול בסדר וחוקי. לכן כשדיברתי איתו הוא לא היה צריך להצדיק את עצמו, כי הנשים שלו עשו זאת במקומו".

צילום: איתי רון

"לא אוכלת מכף ידה של הפרקליטות"

לאחרונה צילמה סרט שבו ראינה את ארי רוזנפלד, הנגד שהעביר מסמך סודי לדובר בלשכת ראש הממשלה, אלי פלדשטיין, במטרה שהמסמך יגיע לנתניהו. פלדשטיין פרסם את המסמך בעיתון הבילד הגרמני והוא ורוזנפלד הושמו במעצר לזמן ארוך.

"את הסיפור של ארי רוזנפלד ליוויתי כמעט מהיום הראשון. בעיניי זה היה מרתק לנסות להבין מה גורם לבן אדם לחצות את הקווים ומה המניע שלו. היה לי ברור שיש פה סיפור הרבה יותר מורכב ממה שמספר כתב האישום. גיליתי שמדובר בנגד במילואים שגילה שחומרים קריטיים לא מועברים לראש הממשלה. הוא החליט שהוא יידע את נתניהו בדברים הכל כך רגישים הללו, אבל הוא טעה בבחירת השליח. פלדשטיין סיפר לו שיש לו סיווג בטחוני כשלא היה לו כזה, ולא סיפר לו שהוא מעביר את החומר לתקשורת. ארי הוא אדם שלוקח אחריות. הוא מודה שטעה בבחירת הצינור להעברת המידע ושהאמן לפלדשטיין".

טפיירו מודה שגם בשבילה פלדשטיין הוא חידה: "אחרי הרבה שעות של שיחה עם הנגד, אני יודעת שיש לו גרסה מאוד סדורה. הוא מספר

"מאז שאני לא מסכימה ליישר קו עם האמירות של כתבי משפט אחרים הפכתי למוקצית מחמת מיאוס. אני לא חושבת שכתב צריך לומר את עמדותיו הפוליטיות, אני עדיין אוהזת בעמדה מאוד שמרנית בכל מה שנוגע לסיקור תחום המשפט. אבל כשגיא פלג מדבר פוליטיקה ואביעד גליקמן מדברר אך ורק את הפרקליטות, אז ודאי שלי מותר לא להיות באוטומט שהוא תמיד לגבות את הפרקליטות ולצאת נגד הממשלה"

שהולך שולל על ידי פלדשטיין מטעמים של אינטרסים אישיים. ארי מבין היום שהוא נקלע לסיטואציה גדולה ממנו, שבה יש כוחות גדולים שמבקשים בכל מחיר למצוא נושאים בעייתיים שראש הממשלה מעורב בהם".

אבל פרשת פלדשטיין היא רק חלק אחד בפאזל של פרשיות משפטיות שמתפוצצות לאחרונה בזו אחר זו, ומוציאות בהדרגה את האוויר מבולון האמון הציבורי במערכת המשפט. טפיירו עוקבת ומסקרת את כל האירועים הללו, ומביעה עמדה שבהחלט לא מתיישרת עם הקו של המערכת וגם לא של עמיתיה למקצוע. היא תוקפת בחריפות את הפרקליטות ומערכת המשפט על התנהלותן בפרשיות השונות, ומציבה לשומרי הסף מראה מאוד לא מחמיאה.

"מערכת איפת החוק הגיעה בשנים האחרונות לשפל חסר תקדים של אמון הציבור בה", היא קובעת, "המערכת הזאת משועתת לשינויים,

השהייה האינטנסיבית עם אנשי הכת הותירה בה רשמים לא פשוטים: "כשהייתי הולכת לישון הייתי חושבת על הילדים הקטנים האלה שהיו מנשקים לו את הנעליים. לפעמים הייתי מצליחה לדובב אותם, אבל הם היו מאוד מתוכנתים לומר רק מה שמותר. לימים הוא נשלח לכלא לשלושים שנה על עבירות מין חמורות. רק בעקבות הסרט הזה התחילו להגיע ולחשוף את מה שבאמת קרה שם. האיש לא ידע שובע ומה שהיה שם היה מאוד מאוד חולה".

רצון לא הסכים שייכנס איש מלבד טפיירו, גם לא צלם, ולכן היא זו שלא רק ראינה אלא גם צילמה את רוב הסרט.

איך הוא הסכים שתצלמי אותו?

"שאלה טובה, צריך לשאול אותו. אולי הוא חשב שזה יאדיר את שמו ויביא לו עוד נשים פוטנציאליות, אולי לא הבין שמעשיו פליליים. בדיעבד אני כל כך שמחה שהייתי שליחה לחשוף

למערכות בקרה ולפיקוח כדי שהציבור יחזור להאמין במוסדות האלה. בפרשת הרוגלות נתנו לפרקליטות לחקור את עצמה ואת המשטרה, מה שלא קורה באף מדינה מתוקנת. המערכת הזאת עובדת כדי לשמר את הכוח שלה ולא נותנת לשום גוף אמיתי לפקח עליה. זו מערכת שמדברת גבוהה גבוהה ודורשת להימנע מניגוד עניינים ולעבוד ללא משוא פנים, אבל כשזה מגיע אליהם פתאום היועמ"שית בודקת את הפצ"רית וזה מבחינתם הגיוני וראוי. הרי היועמ"שית הגישה לבג"ץ דוח שעל פניו מה שכתוב בו אינו אמת, ואף אחד לא בודק את האירוע הזה. יותר מכך, היועמ"שית לא מוכנה למשוך את ידיה מלהמשיך ולפקח על החקירה, וכשעיל קוטיק מבקשת מהם חומרים אף אחד לא משתף איתה פעולה. זה עושה רושם שיש חוק אחד לעם וחוק אחר לאנשי אכיפת החוק. הם מעל החוק והם יפרשו אותו בהתאם למה שמתאים להם".

בנושא הרוגלות היא אומרת כי צריך להבין עד כמה זה משפיע על האזרח ומאפשר למערכת לחדור למקומות הכי פרטיים ואינטימיים של כולנו. "מבקר המדינה מדבר על מאות אלפי מקרים שבהם הותקנו רוגלות וחדרו לפרטיות של אנשים רבים, והמערכת לא מאפשרת לחקור זאת. חלק גדול מגורמי אכיפת החוק, שעד היום ידם הייתה על העליונה ובמשך שנים ישבו בכל מוקדי הכוח של מדינת ישראל, נלחמים כדי שהכוח לא יילקח מהם".

כתבי משפט רבים מתדרכים השכם והערב על ידי אנשי הפרקליטות. נראה שאת לא אחת מהם.
"אני לא אוכלת מכף ידה של הפרקליטות ובעיניי זה עושה אותי לעיתונאית חופשית יותר. זה לא אומר שאין לי מקורות שם, אבל מבחינתי אני שליחת ציבור. אני רואה את זה במשפט נתניהו, שבו המקהלה של התקשורת היא חדגונית חרף אמירות בית המשפט, למשל בתיק 4000 שהוא תיק הדגל, שאין שוחד בתיק. למרות זאת, המקהלה ממשיכה כאילו דבר לא קרה. הפרקליטות ממשיכה לתדרך באופן מאוד הדוק, דוברת מטעם הפרקליטות יושבת באולם במהלך כל הדיונים של משפט נתניהו וכותבת מילה במילה את הנרטיב של הפרקליטות לעיתונאים". בקרב עמיתיה כתיבי המשפט היא סופגת לאחרונה התקפות בשל עמדותיה. "מאז שאני לא מסכימה ליישר קו עם האמירות של כתיבי משפט אחרים הפכתי למוקצית מחמת מיאוס.

אני לא חושבת שכתב צריך לומר את עמדותיו הפוליטיות, אני עדיין אוהזת בעמדה מאוד שמרנית בכל מה שנוגע לסיקור תחום המשפט. אבל כשגיא פלג מדבר פוליטיקה ואביעד גליקמן מדברר אך ורק את הפרקליטות, אז ודאי שלי מותר לא להיות באוטומט שהוא תמיד לגבות את הפרקליטות ולצאת נגד הממשלה".

טפיירו נוכחת בכל דיוני משפט נתניהו ובקיאא בפרטים, מה שרק מקומם אותה עוד יותר בשל מה שהיא רואה כפגיעה של הפרקליטות באינטרס של מדינת ישראל. "כל מי שקצת עוקב אחרי המשפט יכול לתפוס את הראש ולשאול: מדוע ראש ממשלה בזמן מלחמה נמצא שלוש פעמים בשבוע בבית המשפט, במשך כל כך הרבה שעות, על זוטות? הפרקליטות אמורה לייצג את האינטרס הציבורי, אבל האם היא באמת מייצגת את האינטרס הציבורי במשפט נתניהו? כרגע יש מציאות שלא הייתה כמותה: אנחנו אחרי טבח 7 באוקטובר ומצויים במלחמה רביזירתית. למה להכריח את ראש הממשלה להגיע לדיונים תכופים כל כך, כשבשביל כל בקשה לדחייה או לשינוי הוא צריך להביא אישור בכתב מגורמים שונים? אני לא בטוחה שזה האינטרס הציבורי של מדינת ישראל. השופטים המליצו לתביעה, וליועצת המשפטית לממשלה ללכת לגישור. ב־99 אחוזים מהמקרים שבהם השופטים ממליצים לצדדים ללכת לגישור זה אכן מה שקורה, אבל במשפט הזה היועצת המשפטית לממשלה החליטה שלא והיא גוררת את מדינת ישראל לסאגה משפטית בלתי נגמרת".

הבריחה האולטימטיבית לבית הכנסת

מה דעתך על החקירה נגד בצלאל זיני והאם בעיניך היא מתנהלת כראוי?
טפיירו מצביעה על הצביעות והאכיפה הבררנית שבה מתנהל התיק בפרקליטות. "אני לא מקלה ראש בעבירות המיוחסות בתיק. מבחינתי כל אדם שמבירח אפילו קיסם לרוצחים שלנו צריך להיענש בחומרה, אבל בהתאם לדין. מקרים דומים שאירעו בתקופה האחרונה מסתיימים בכתבי אישום עם עבירות פחותות משמעותית ומישהו צריך להסביר את הפער הזה. בפרקליטות טוענים ש'גם אם טעינו בתיקים קודמים, הגיע הזמן לתקן'. מעניין שדווקא אצל זיני הגיע הזמן לתקן. בתיקים משפטיים שהוגשו בגין הברחות

סיגריות בחודשים האחרונים העבירות הן של עד חמש שנות מאסר, ואילו פה מייחסים לנאשמים עבירות שהעונש עליהן הוא מאסר עולם ולפי החוק היבש גם עונש מוות. אני חושבת שהפער נובע משיקולים פופוליסטיים ותקשורתיים ולא משיקולים משפטיים, כיוון ששיקולים זרים חדרו למערכות אכיפת החוק".

מה צריך לקרות לדעתך כדי שבאמת יהיה פה תיקון של מערכות המשפט ואכיפת החוק?
"בנושא הזה אני דווקא אופטימית", היא אומרת. "אנחנו רואים סדקים של ממש בחומה הצורה הזאת ואני חושבת שבסוף הסדקים האלה יובילו לשינוי שהמערכת המשפטית משוועת לו. שינויים לא קורים מהר, בטח לא שינויים דרמטיים, אבל אני רואה יותר ויותר שופטים בערכאות נמוכות שנבחרו בהסכמות, ואני חושבת שלא יהיה מנוס והשינויים האלה יגיעו גם לבית המשפט העליון".

האם מגיעים אליך אנשים שעובדים בפרקליטות ויש להם ביקורת על מה שקורה במערכת?

"בפרשת הרוגלות נתנו לפרקליטות לחקור את עצמה ואת המשטרה, מה שלא קורה באף מדינה מתוקנת. המערכת הזאת עובדת כדי לשמר את הכוח שלה ולא נותנת לשום גוף אמיתי לפקח עליה. זו מערכת שמדברת גבוהה גבוהה ודורשת להימנע מניגוד עניינים ולעבוד ללא משוא פנים, אבל כשזה מגיע אליהם פתאום היועמ"שית בודקת את הגיוני וראוי. זה עושה רושם שיש חוק אחד לעם וחוק אחר לאנשי אכיפת החוק"

צילום: אהלה קרוסבי

"מקרים דומים מסתיימים בכתבי אישום קלים בהרבה, יש פה שיקולים זרים". בצלאל זיני

"בשבוע שעבר ניהלתי שיחה עם פרקליטה מאוד מנוסה ובכירה. היא אמרה לי שהיא ופרקליטים נוספים אכן מביעים דעה אחרת, אבל דעתם נחשבת פחות. גם בתוך הפרקליטות יש בוודאי חילוקי דעות, אבל יש מי שדואג לא לתת להם משקל. אני מודה שהיה לי מאוד קשה לשמוע מפרקליטה בכירה בפרקליטות שמשתיקים קולות שונים. זה נאמר לי בשיחה שיכולנו לנהל רק פנים מול פנים, בוודאי לא בטלפון, כי היא מאוד חששה ואני בטוחה שהיא לא היחידה. כשאנחנו יוצא נגד המערכת שאתה בתוכה, זה מסוכן בשבילך מבחינה מקצועית ואף אחד לא רוצה שיהיה לזה תיעוד".

את חושבת שגם ההתקדמות המקצועית שלך נעצרת בגלל שאת לא מיישרת קו עם השמאל?

"ברור שהייתי רוצה לעשות יותר וגם לעשות עוד דברים, ובעיקר לקבל יותר במה גם לקול וגם לעשייה שלי, אבל אני לא מרימה ידיים ומאמינה שזה יגיע. במהלך השנים האחרונות היו לי הצעות עבודה ממקומות אחרים, אבל החלטתי שדווקא בתאגיד הקול שלי מאוד חשוב. אני גם מקבלת כל כך הרבה אהבה ואמפתיה מהציבור, אנשים ניגשים אליי ברחוב ואומרים לי 'תודה על הקול שלך ועל הפרשנות שלך'. הפער בין הברנז'ה לציבור הוא עצום וזה נותן לי כוח". בשיחה עם טפיירו ניכר כי הבעת עמדותיה בפומבי עדיין אינה טבעית בשבילה: "היום אני הרבה יותר שלמה עם המקום שממנו באתי ועם הקול שאני מביאה", היא אומרת. "זו חזרה למקורות במובן הטוב, בלי להצטדק. במשך שנים עמיתי לא ידעו מאיפה אני באה והייתי חרדה לפרטיות שלי. אף פעם לא היה לי רצון חלילה לטשטש במקוון את המקום שממנו באתי, אבל רציתי לנסות להתאים ולהיות חלק. אחרי 7 באוקטובר כבר אין לי בעיה לדבר על המקום שממנו אני באה ולהיות גאה בו ובסל הערכים שלי. הציונות הדתית איננה נטולת חסרונות, אבל בסוף זה החינוך האולטימטיבי מבחינתי, וכך אני מחנכת את ילדיי. היום אני כבר לא מתעסקת באם יקבלו אותי, ומבינה שאני לעולם לא אהיה כמו אחרים ואני גם לא צריכה להיות".

היו סיפורים שוויתרת עליהם בגלל העולם הדתי שלך?

"היו שני אירועים כאלה, שאחד מהם היה קשור לשופט מכהן, ועל שניהם ויתרתי למרות שיכלו לייצר כותרות, כי לא הייתי שלמה עם הפרסום שלהם ולא הייתי בטוחה שהאינטרס הציבורי גובר על הפגיעה האישית. הערכים שלי הביאו אותי לוותר על החשיפה, כי הרגשתי שאני לא בטוחה שאחיה עם עצמי בשלום אם אפרסם את הדברים. בעיניי אין הפרדה בין שלי העיתונאית ושלי האדם. מה שאני לא אעשה בתור שלי הבן אדם, לא ארשה לעצמי לעשות בתור שלי העיתונאית, וזה פותר לי הרבה פעמים דילמות שאולי יש לאחרים.

"האמונה שלי היא מרכיב מאוד מאזן בתוך הג'ונגל של עולם התקשורת. בשבת אני בלי הננייד וזו המתנה הכי גדולה שה' יכול לתת. אני מחוברת לערכים שלי, וכשאני הולכת בערב שבת לבית הכנסת, לא משנה מה עבר עליי וכמה סוער היה השבוע, אני מתחברת למשהו שמיימי. בשבילי זו הבריחה האולטימטיבית ואני מודה עליה. זה חלק בלתי נפרד מחיי וזה החלק המאזן, השפוי והמכריע באמת". ●

מלחמתה של תורה

הציבור הדתי-לאומי צריך להתייחס לחרדים באותה הכלה שבה הוא נוהג כלפי הצד החילוני; שיקום עזה לא יצליח והפתרון הוא רק התיישבות; בעומק הכאב על אובדן בן, יש דרך למצוא נחמה ♦ הרב יוסף ויצן, רב היישוב פסגות ואב שכול, מביע באומץ את עמדותיו בסוגיות ציבוריות ומציע דרך התבוננות חדשה על גיוס חרדים

בנימין שינברג // צילום: ניצי אילן

"אנחנו מכירים במעלה העצומה
שיש בצורה שבה עמיחי הסתלק
וזה נותן לנו הרבה כוח". הרב יוסף
ויצן ותמונת הבן עמיחי הי"ד

תמונתו המחייכת של הבן עמיחי הי"ד
ניצבת בולטת על אחד המדפים בארון
הספרים של סלון משפחת ויצן, ארון
מלא וגדוש מרצפה ועד תקרה בספרי
קודש. הציר הזה שבין השכול ולימוד התורה, ובין
השותפות במלחמה למען כלל עם ישראל לצד
העיסוק היומיומי ברבנות והוראה, מעניק לרב ויצן
זווית מיוחדת ובהירה על הסוגיות הנוגעות, והוא
לא מהסס להשמיע אותה גם כשיש מולו רוחות
שכנגד.

הרב שלמה יוסף ויצן הוא אחד הרבנים הוותיקים
בהתיישבות. הוא מכהן כרב היישוב פסגות וכר"מ
בישיבה הגבוהה בבית אל. אנחנו נפגשים לשיחה כדי
לדבר על חוק הגיוס שהוא תומך בו, על התנהלות
המלחמה בשנתיים האחרונות וגם על בנו, עמיחי
הי"ד, שנפל בקרבות בכרם שלום בשמחת תורה.
הרב ויצן נולד לפני 66 שנה בארגנטינה. שני
הוריו הגיעו מאירופה. המשפחה של אימו, במקור
מפרנקפורט, הצליחה לצאת מגרמניה ממש לפני
פרוץ המלחמה ולברוח לארגנטינה. "סבא וסבתא
שלי שמרו מאוד על אמא שלי. היה להם חשוב
שהיא תתחתן עם בן תורה, אחד שידע ללמוד דף

"כל הקטטות האלה על גיוס בכוח רק לוקחות אותנו אחורה". לוחמים בחטיבת חשמונאים

מכיר מספיק אנשים במאהל הגבורה שאני סומך עליהם, והם אומרים שהפעילות שלנו בהחלט נתנה הרבה כוח להמשיך והעניקה עמדה מוסרית של צדק, לעמוד איתנים ולא להיכנע".

עם זאת, לדעתו המצב כיום רחוק מלהיות מושלם, "כל עוד נשארת בעזה הטומאה הנוראית שהתגלתה. לאורך השנים רצינו להאמין שהבעיה היא רק עם ההנהגה שם שלוקחת את האנשים למקומות לא רצויים, אבל עכשיו ראינו איך אוכלוסייה שלמה הייתה חלק מהדבר הזה. לכן כל הדיבורים על שיקום של עזה הם הבל ורעות רוח, זה לא יצליח. ארץ ישראל לא יכולה לסבול טומאה כזאת, ועד שלא תהיה ריבונית ביטחונית ישראלית והתיישבות לא תהיה מנוחה בארץ".

הוא מודע כמובן לאילוצים הבין־לאומיים שקיימים כרגע. "אומנם המעמד של עם ישראל כאומה וכמעצמה הוא לעילא ולעילא ממה שהיה לפני שנתיים, אבל אחרי הכול יש עוד מעצמות, ואנחנו כנראה לא יכולים לעשות הכול. עם זאת, אנחנו מאמינים שהקדוש ברוך הוא יכול לסובב את כל האחשוורושים של העולם ולהפתיע אותנו לטובה".

ואם זה היה תלוי רק בנו, מה היינו עושים בעזה?

"אנחנו, תלמידי הרב קוק, מאמינים בתהליך קיבוץ הגלויות. התהליך הזה אומר שארץ ישראל, שהייתה שממה בלי הרבה שפע וברכה, נהפכת להיות ארץ מבורכת מכוח זה שעם ישראל חוזר אליה. הארץ יכולה להיות ברכה לכל גויי הארצות בתנאי שירימו את הדגל של גאולת ישראל. כל מי שיהיה טפל לנו, כמו הדרוזים למשל - מה טוב. מי שלא, אני חושב שהוא תוקע אותנו ולא מביא לנו ברכה. אנחנו לא ששים למלחמות, אבל מצד שני אנחנו רוצים להתקדם בגאולה. מי שמעכב את ההתקדמות שלנו מפריע לנו ולעולם כולו".

"מבקשים צבא יהודי יותר"
המאבק הציבורי סביב חוק הגיוס נמשך

3,500 סיומי מסכתות

עמיחי ויצן, בנו של הרב, התגורר בכרם שלום עם אשתו וחמשת ילדיו. בשמחת תורה תשפ"ד נלחם בגבורה כחלק מכיתת הכוננות ביישוב, עד שנפל בקרב. כשאני מבקש מהרב לתאר את עמיחי, הוא משתנק. דמעות עולות בעיניו וניכר שקשה לו לדבר. "עמיחי הוא הבן החמישי שלנו מתוך שמונה ילדים. הרגשנו גאווה וזכות להיות ההורים שלו - בבחירות שהוא בחר, בדברים שהוא עשה, במשפחה שהוא הקים. גם עכשיו, כשהוא התרחק מאיתנו, אנחנו מכירים במעלה העצומה שיש בצורה שבה שהוא הסתלק. פטירתו מן העולם לא הייתה פטירה סתמית, היא הייתה פטירה עם משמעות עצומה וזה נותן לנו הרבה כוח. אנחנו משתדלים כמה שיותר להתנחם".

מה זה אומר להתנחם?

"למצוא את המבט, לעשות מעשים ולבחור בחירות שיביאו אותנו בסופו של דבר למצב שבו, כמה שאולי קשה לשמוע, נוכל להיות מפויסים ולהגיד: כן, אנחנו מבינים שזה היה שווה וזה בסדר שהוא הסתלק. אני תמיד אומר שיש מצווה לנחם אבל יש גם מצווה להתנחם, וגם האומה צריכה להתנחם כמו שאומר הנביא, נחמו נחמו עמי".

איך עושים את זה?

"זה דורש הרבה התבוננות. אנחנו מאמינים שהגאולה של עם ישראל אמורה להתקדם והיא מתקדמת מכוח הרבה דברים, חלקם גם דברים קשים. הלוואי והיינו זוכים שהגאולה תבוא בדרך שנקראת 'זכו', זאת אומרת שהיינו מצליחים להיות אנשים ענקיים שמחברים את השמיים ואת הארץ ומגיעים למצב שבו כל האומה מלאה אמונה. אבל אנחנו לא במצב הכללי הזה בצורה מלאה. ברוך ה' אחרי אלפיים שנות גלות אנחנו כבר מספיק זכאים לגאולה, הקדוש ברוך הוא העביר אותנו אלפיים שנה שבהן הלכנו והזדככנו, עד שהיום עם ישראל ראוי לגאולה. אבל בינתיים זו גאולה שנקראת גאולת 'לא זכו'. האור לא יכול לבוא במכה אחת. הוא צריך לבוא קמעא קמעא, שלב אחרי שלב, וההתקדמות היא לפי הכלים שלנו. חלק גדול ממה שעוור לנו להתקדם הם הקדושים האלה שמוסרים את הנפש. הכוח של מסירות נפש באומה הוא חלק מבניית הכלים שלנו לאור הגדול הזה שקוראים לו אור האמונה. אז זה בוודאי דבר שהוא גדול ומנחם".

פרט להשפעה הרוחנית של הנופלים, יש גם פעולות ממשיות לזכרם שמרוממות את האומה. אחד ממפעלי ההנצחה המרגשים של משפחת ויצן נוגע ליוזמה שהחל עמיחי עוד בחייו. "עמיחי היה מחנך בשיבה התיכונית 'חלוצי דרור'. זו ישיבה חקלאית של חבר'ה שיש להם קושי להופיע את הכוחות שלהם דרך האותיות ודרך הכיסא. לקראת פורים עמיחי איתגר אותם לגמור מסכת מגילה והם באמת עמדו בזה. מכוח המפעל הזה אנחנו עושים מרתון מסכת מגילה בשיבות תיכוניות. השנה זו כבר השנה השלישית". מעמד הסיומים המרגש התקיים לפני פורים באירוע גדול בבנייני האומה שבו השתתפו 3,500 מסיימים.

פעולות ההנצחה של משפחת ויצן אינן רק ברובד המשפחתי, אלא פרצו החוצה גם למישור הציבורי: בעקבות נפילתו של עמיחי הפכה המשפחה לפעילה בפורום הגבורה. "אנחנו שמחים על התופעה הזאת, שאנשים

גמרא', וזה היה דבר שקשה מאוד למצוא". אביו ניצול שואה. "המלחמה תפסה אותו בגיל הנעורים והרסה לו את הלימודים, אבל הוא היה באמת אוהב תורה. במלחמה הוא עבר כמה וכמה דברים, ואחריה הגיע לדוד שלו בצ'לה".

בני הזוג התחתנו וגרו בסנטיאגו שבצ'ילה, שם נולד שלמה יוסף, אבל הם לא נשארו שם לאורך זמן. "אבא שלי לא היה מרוצה מהחינוך היהודי שקיבלנו, אז כשהייתי בן שש ההורים שלי עשו איתנו חסד ענקי ועלו לישראל". המשפחה הגיעה לשכונת קריית משה בירושלים כמה שנים לפני מלחמת ששת הימים, "בדיוק בשנה שבה ישיבת מרכז הרב עברה לשכונה". משם הוא כבר נכנס למסלול הדתי־לאומי. "צמחתי במוסדות הרגילים - חורב, נתיב מאיר ואחר כך ישיבת מרכז הרב. הייתי בשיבה בשנים המאוד משמעותיות של גוש אמונים, עם העליות לסבסטיה והמאבק בימית. אפילו זכיתי קצת להיות שמש של הרב צבי יהודה, משהו שהולך איתי כל החיים".

אחרי החתונה הוא חיפש את השלב הבא. "באותו הזמן במרכז הרב לא היה כל כך מצוי שלומדים הרבה מאוד שנים, זו תופעה שהתפתחה עם השנים. הגעתי כבר לשיעור ח', ואז עלה הרעיון לעבור לפסגות". כמה שנים קודם לכן הוקם היישוב ובתוכו נוסד גם כולל. "אחרי שלוש שנים רצו להביא עוד מחזור ואני הצטרפתי אליהם. הגעתי ליישוב כשהייתי בערך בן 26 ומאז אני שם". אחרי כמה שנים היישוב ביקש למנות רב ובחר ברב ויצן, ומאז הוא משמש כרב היישוב.

מה זה אומר להיות רב יישוב? מה האתגרים ומה המשימות?

"לרב יישוב יש הרבה תפקידים, זה תפקיד מאוד מגוון. זה תלוי גם באופי של הקהילה וגם באופי של הרב. ביישוב קהילתי נכנס גם הנושא הקהילתי, שגם הוא לפעמים קשור מאוד לרב". הוא נותן דוגמה מהשבעות האחרונים. "מזכירות היישוב ביקשה ממני לבוא לישיבה עם שכונה שיש בה שאלה של פינוי ובינוי. תושבי השכונה לא רוצים בזה והמזכירות כן רוצה. ביקשו ממני לנסות להוביל את זה. סוגיה כזאת כוללת כמה רבדים. צריך לתת גם את העצה ההלכתית, גם את העצה המוסרית, וגם לעזור לאנשים להיות מפויסים עם דבר מעין זה. אם לרב יש סוג מסוים של כישרונות וסוג מסוים של אומן, אז הוא יכול לעזור מאוד גם בדברים כאלה".

הוא מסביר שלכל רב יש את היכולות שלו, "העיקר הוא שהרב צריך לנסות למצות את הכישרונות שלו בשביל התפקיד". הדבר נכון תמיד, ועוד יותר בדורות שלנו. "אנחנו מאמינים שלעם ישראל יש ייעוד גדול, ובזמן של גאולה כמו שלנו הייעוד נהיה עוד יותר גדול. התפקיד של הרב הוא לדאוג כל הזמן שנעמוד בייעוד הזה כמה שיותר, כפרטים וכקהילה. כמובן גם לדאוג שלאנשים יהיה טוב, מבחינה חומרית ומבחינה רוחנית, ולהתפלל על הציבור שלו".

עם השנים לקח על עצמו משימות נוספות. "אחרי כמה שנים התחלתי להיות ר"מ בישיבת בית אל, ובהמשך ביקשו ממני להיות אחראי על הכולל בפסגות. אז עכשיו אני עוסק בעיקר בשלוש משימות בחיים שלי: רב קהילה, ראש כולל דיינות ור"מ בישיבת בית אל. בשנתיים האחרונות נוספה לי עוד משימה - להיות אב שכול".

"כרגע אנחנו עדיין נמצאים במצב שבו הקדשת כוחות בחזית אחת באה על חשבון חזית אחרת. אנשים אומרים 'מה הבעיה לשלב' ומביאים כל מיני דוגמאות של רבנים צבאיים - זה לא מספיק. אנחנו צריכים גדולי תורה! אתה רוצה שגם הרב שלמה זלמן אורבך יהיה בצבא? שהרב אלישיב יהיה בצבא? אנחנו רוצים אנשים ענקיים"

שעברו זעזוע אישי ורגשי עמוק מצליחים לעסוק גם במצב הלאומי. זה בהחלט לגיטימי כמובן לעסוק בעולם הרגש שלנו ובחוויות שלנו, גם אנחנו מאוד עסוקים בזה. אבל יש אנשים שמצליחים לצאת מהמבט האישי המקומי, להתרומם ולראות את המבט הגדול יותר של מה האומה צריכה. ככה אני רואה את המשפחות הגיבורות של מאהל הגבורה ואני שמח להיות חלק מזה".

לדבריו, פעילות הפורום תרמה לא מעט למהלך המלחמה. "אני רב, לא פוליטיקאי. אני לא יכול לדעת בדיוק מה קורה, אבל אני

הזמן. אנשים שבאמת מסוגלים להעשיר את האומה מבחינה רוחנית ומהם אנחנו רוצים להסיר גם את העול של דרך ארץ וצבא. כך זה צריך להיות לכתחילה."

הרב מדגיש שכל זה לא קשור בכלל לשאלת הציבור החרדי. "העשירות הזאת צריכה להיות לפי הכישרונות והנטיית, לפי הצימאון וההתאמה לדבר הזה, ולא לפי מגזרים". שאר האנשים שאינם מתאימים לזה צריכים כמובן להתגייס, "להיות אנשים ששייכים גם לספרא וגם לסייפא". הוא מתנגד נחרצות לגישה שמבקשת להפריד ולומר שהצבא יהיה של החילונים ובית המדרש יהיה של הדתיים. "זו תפיסה עקומה, זה לא צבא ישראל. צבא ישראל הוא צבא של אנשי קודש".

לכן הוא סבור שהציבור החרדי צריך לעבור שינוי. "הציבור החרדי צריך לשלוח לבית המדרש את אלו שמוותאמים לבית המדרש, אבל אדם שנמצא בתוך בית המדרש ולא ממצה את הכוחות שלו ולא שמח שם, זה רע לו ורע לאומה. ברור שצריך לקרות שם שינוי שביא את רוב החרדים לצבא. כולנו צריכים להשתנות - גם החילונים, גם אנחנו וגם החרדים. זו מהות הגאולה, שכולנו משתנים". אבל בניגוד לרוח השולטת כיום, הוא לא מאמין ששינוי כזה יכול לקרות בבת אחת. "השינוי הזה דורש מאמץ גדול ולכן אנחנו צריכים להיות בעלי סבלנות".

לרב ויצן מפריע בעיקר היחס שאנשים במגזר הדתי-לאומי נותנים לציבור החרדי. "כלפי הכפירה הייתה לנו סבלנות, נכון? האם הכפירה היא לא דבר נוראי? זו לא מחלה? ובכל זאת חינוך אותנו שאנחנו צריכים לפתח סבלנות ולהחזיר בעבותות של אהבה. ככה לימדו אותנו - אמונה ואהבה. אמונה שהחילוניות היא דבר חולף, ומתוך האמון ניסיון ליצור חיבור ולהגיד להם 'יש לנו אוצרות גדולים שכדאי להתחבר אליהם, זה ייטיב לכם ויטיב לכולנו'. ככה אנחנו נוקטים עשרות שנים מול הציבור החילוני. נכון? אז למה זה לא כך לגבי החרדים?" הוא מתקומם. "גם אם אתה חושב שכל האור נמצא אצלך ואצל החרדים יש פחד לא מוצדק מהתמודדות עם אתגרי השעה, צריך לנקוט באותה הגישה של אמונה ואהבה. אנחנו מאמינים שהבריחה והפחד הם זמניים, אנחנו מאמינים שזה ישתנה ואנחנו כבר רואים שינויים. צריך המון אמונה ואהבה וככה לבנות את האומה".

יש מי שאומר שסבלנות ואמונה זה טוב במישור החינוכי, אבל בסוף צריך חיילים. בינתיים החרדים לא מתגייסים ואנחנו טוחנים ימי מילואים.

"קודם כול, כל אחד צריך לעשות מה שהוא מסוגל. אם יבוא אליי מישור ביישוב ויגיד לי 'אני מצטער מאוד, עשיתי כבר מאה ימי מילואים וזה מפרק את המשפחה שלי', אני אבקש ממנו לא לעשות יותר מילואים", הוא מפתיע. "אם המשפחה שלו תתפרק זה יפגע באומה עוד יותר. אז מה יהיה עם האומה, איך היא תסתדר? אנחנו נסתדר עם מי שיכול. כמובן שנעשה את כל המאמצים כדי שיהיו כמה שיותר שיכולים".

המאמצים הללו כוללים התאמה של הצבא לאורח החיים החרדי. "אנחנו נמצאים במציאות קשה. המדינה קמה לא מתוך אמונה ונאמנות לקודש. הרוח של הצבא, ההתנהגות בצבא, הרבה פעמים אפילו הקוד האתי של הצבא, לא תמיד מותאמים למה שחיילי ישראל צריך להיות". המצב הזה אינו

"כל אחד צריך לעשות מה שהוא מסוגל. אם יבוא אליי מישור ביישוב ויגיד לי 'אני מצטער מאוד, עשיתי כבר מאה ימי מילואים וזה מפרק את המשפחה שלי', אני אבקש ממנו לא לעשות יותר מילואים. אם המשפחה שלו תתפרק זה יפגע באומה עוד יותר. אז מה יהיה עם האומה, איך היא תסתדר? אנחנו נסתדר עם מי שיכול"

פשוט ומאיים על תפיסת העולם החרדית. "הציבור החרדי בא ואומר: 'אני עומד נכון מול הכפירה והחילוניות. מבחינתי, לשמור י"ג עיקרים ולשמור על חוקי התורה - זה ייהרג ובל יעבור. זו האחריות שלי, ומבחינתי זו שמירת האומה'. אני בטוח שהם מאמינים שהצבא זו מצווה ענקית, אבל הם אומרים: 'אני לא יכול בשביל מצווה אחת לאבד את כל שאר המצוות'. מבחינתם, אם בחרו חרדי ייכנס לצבא ויהפוך להיות לא מאמין, זה הורס את הצבא ואת האומה".

הרב מסביר שהחרדים חוששים מאוד מהחילוניות, ולפעמים הם בהחלט גם צודקים. "הציבור שלנו מנסה לייצר חברה שאיכשהו מצליחה לעמוד מול הדבר הזה, אנחנו מנסים לגדל בחורים שיהיו גיבורים ויבינו גם את הערך העצום שיש בצבא, אבל גם לנו אין מאה אחוז של הצלחות. אז האם אין לגיטימיות לפחד שלהם? בהחלט יש. האם אני מצדיק את הדבר הזה? בוודאי שלא, אבל אני מבין שצריך תהליכים. אני מבין את הקושי של מי שיגיד שזה מסובך, לכן אנחנו ממש משתדלים ומבקשים שהצבא יהיה צבא יותר יהודי ויותר מותאם".

בעניין חוק הגיוס הנוכחי הוא רוצה קודם כול להרגיע מעט את הסערה ולתת לתהליכים להמשיך לפעול. "הקטטה הזאת שהגענו אליה נוצרה מחוסר ברירה בעקבות בג"ץ. יש לי הרבה בני משפחה חרדים, הם מכירים אותי ואת משפחתי ואת הילדים שלי. אני יודע שבתחילת המלחמה, כשעמיחי נפל, זה פתח להם את הלב. כמו שאנחנו אומרים על חילונים שהם לא אנשים רעים, גם החרדים הם לא רעים. הם מלאי טוב וצדק ומוסר. אלא מה, ברגע שמתחילה קטטה כזאת אז מגיעים לכל מיני אמירות קיצוניות". לכן המטרה המרכזית כרגע מבחינתו היא להנמיך את הלהבות. "כל הקטטות האלה על גיוס בכוח רק לוקחות אותנו אחורה. אנחנו צריכים להתאמץ מאוד להשתיק את המריבה

הזאת, היא לא תורמת. צריך להיות סבלניים ורק בדרך הזאת בעזרת ה' נצליח להתקדם. אני מסכים שלפעמים צריך איזה חוק כי גם הוא מעודד תהליכים, בשביל זה מנסים גם לנסח איזשהו חוק מידתי, אבל זה לא יעבוד בכפייה". הוא מסביר שהצורך העיקרי הוא בחיילים קרביים, וחיילים כאלה חייבים לבוא עם מוטיבציה. "כדי להיות חייל קרבי אתה צריך שתהיה לך רמה מסוימת של שייכות ונכונות לדבר הזה. אתה לא יכול לכפות על אדם חילוני להיות קרבי וכך גם לא על חרדי".

ישיבות נקים בכל הגבול

אז איך כן מביאים את החרדים לצבא? הרב ויצן מבקש לחשוב על פתרונות יצירתיים. "חטיבת חשמונאים היא רעיון נהדר, צריך לחשוב על עוד רעיונות. אפשר למשל להקים ישיבות בגבולות ואז החרדים יהיו חיילים בגבולות. צריך בהחלט גם לתת תמריצים חיוביים, להעלות על נס את הצבא, את מסירות הנפש, את המילואימניקים - זה הכיוון הנכון". מעל הכול צריכה לבוא הבנה שהצבא צריך להשתנות. "אם אנחנו באמת רוצים שהם יהיו חלק רציני מהצבא, אז זה צריך להיות צבא אחר, צבא עם אקלים אחר ורוח אחרת. האם החילונים מוכנים לדבר הזה? אני מבין גם את החילוני שחושש מזה".

האם לדעתך הדיון הזה התעורר עכשיו מסיבות אמיתיות, או שזה סיבוב פוליטי שמטרתו הפלת הממשלה?

"כמו כל דבר, התשובה היא גם וגם. העולם שלנו מורכב. חלק מזה בהחלט אמיתי, אבל באופן כללי אפשר לומר שבשנתיים האחרונות מאוד מעצימים בעם ישראל את הרגש האישי והחוויתי של האדם, ולא זו הדרך לבנות את האומה".

הוא מביא לדוגמה את הדיון הציבורי האם לקרוא לאירועי שמחת תורה "טבח" או לא. באופן אישי אין לו עמדה חד-משמעית בנושא, אבל הדרך שבה הדיון מתנהל שגויה בעיניו. "שמעתי ברדיו כמה פעמים שהעלו מישור שנפגע בפרעות האלה ושאלו אותו: 'מה ההרגשה שלך מזה שלא מוכנים לקרוא לזה טבח?'. האם ההרגשה אישית היא הקריטריון לשאלה אם להגדיר את זה כטבח?"

אותו הדבר ביחס לחטופים. "כל התקשורת הייתה סביב השאלה 'מה אתה מרגיש? מה הוא מרגיש?'. ככה מנהלים מדינה? ככה מנהלים מערכה? הוא זועק. 'אפילו ועדת שמגר (שבחנה את המדיניות ביחס לשחרור חטופים, ב"ש) אמרה את הדבר הזה - כדי לבנות מדיניות אתה צריך לחשוב איך בונים אומה. אנחנו לא מזלזלים ברגשות, אנחנו רוצים שכל אחד ואחד מעם ישראל ירגיש טוב. אנחנו לא דוחים את הכאבים, אנחנו יודעים שיש בתוכנו המון אנשים שבורי לב, אבל לא בגלל זה משנים מדיניות. זה בדיוק מה שפורום הגבורה אומר: בואו לא נקבע את הקריטריונים שלנו לפי הרגשות. ברגשות צריכים לטפל, אבל זה לא קשור להחלטות איך אנחנו מקדמים את האומה".

אז מה התפקיד שלנו כציבור וכפרטים בתקופה הזאת כדי לקדם את האומה?

"נחמו נחמו עמי, זה מה שאנחנו צריכים לעשות. לחפש את המקומות שבהם אנחנו מתנחמים, לחפש את המקומות שבהם אנחנו נותנים אמון. להקרין אמונה ואהבה, נחמה וגבורה. ככה נבנה את האומה". ●

צילום: לירון מולדובן

התחלה// לפני 42 שנה, נולד וגדל בבית אל. החמישי מתוך שמונה אחים.

אבא// נתן דרייפוס, בן 73, לשעבר סמנכ"ל כספים בכימיקלים לישראל, "זכיום בעיקר סבא ולומד תורה לשמה. אבא הוא מגדלור בשבילי. דמות שמצליחה לשלב בצורה מופלאה חיי תורה וחיי מעשה ברמה הכי גבוהה שיש. מקור השראה לכולנו".

אמא// רוזי ז"ל, הלכה לעולמה לפני תשע שנים. "אמא הייתה מורה לתנ"ך וצרפתית בתיכון רנה קאסן בירושלים. אמא למופת. ידעה איך לגדל אותנו במסירות ולהחזיק משפחה מלוכדת בצורה מדהימה".

ציונות// הוריו עלו ארצה משווייץ מטעמי ציונות במסגרת גרעין בני עקיבא. "הם החליטו לעלות לישראל והיו מחוברים לארץ בכל נימי נפשם. החינוך לציונות היה הלכה למעשה בחיים שלנו. ההורים שלי גרו בימית לפני הפינוי, עברו לגוש קטיף לפני הגירוש והם דוגמה חיה לאהבת הארץ".

בית אל// "הם הגיעו לבית אל שלוש שנים אחרי ההקמה של היישוב והיו מדור המייסדים. זכיתי בבית אל לילדות רגילה ומאושרת. הייתי חניך ומדריך בסניף בני עקיבא המקומי. היו שם חבר'ה מעולים ונשארת בקשר עם חלקם עד היום".

נתיב מאיר// בתיכון למד בשיבת נתיב מאיר. "צאתי מהיישוב והכרתי חברים חדשים. אלה היו בשבילי החוויות הראשונות של היציאה מהיישוב לעיר. הייתי תלמיד טוב ושאפתן, את זה כנראה ספגתי מהבית".

חום אנושי// בכיתה י"ב הלך לשל"פ (שמיניסטים לערי פיתוח) בבית שאן. "חיפשתי לפרוש כנפיים ולשלב עשייה לצד הלימודים. זו הייתה שנה מאוד חווייתית בשבילי. המורה שלי לאנגלית הייתה ציונה לוי מבית אל, שנישאה לראש העיר ג'קי לוי. התארחנו אצלם הרבה בבית. בבית שאן נפגשתי לראשונה בחיי עם תרבות אחרת, עם חום אנושי שופע בלי גבולות. התושבים פתחו את ביתם לרווחה עם אהבה בלי גבול. זה סיקרן והפעים אותי".

חברון// במשך שלוש שנים למד בשיבת שבי חברון. "הרב חננאל אתרוג הוא הרב שלי. התורה שלו נתנה לי את המקום והכיוון. התורה שלומדים בחברון היא תורה מחברת. חברון היא החיבור לשורש. להיות שם, לגור, להיות ולהסתובב יחד עם חבורה מדהימה היה בשבילי חוויה מכוננת. התחברתי לתורה הגדולה שם והשתדלתי להתמלא ככל שאני יכול".

צבא// התגייס לצה"ל ושירת כלוחם ומפקד ביחידת דובדבן. "הייתי טירון בתקופת הגירוש מגוש קטיף, זו הייתה תקופה לא פשוטה וטעונה, ולמזלי לא היינו חלק מזה. הייתי בצוות לוחם בתקופת לבנון השנייה ובעיקר בפעילות ביהודה ושומרון. הרגשתי שאני ממש שומר על הבית".

החצי השני// במהלך שירותו הצבאי נישא לצופיה (42), כיום מנהלת מחקרים קליניים בחברת התרופות 'נובו נורדיסק'. "החלטנו להתחתן אחרי שמונה ימים של היכרות, כי זה היה פשוט ברור לנו. מאז אנחנו יחד. היא העוגן, ההגה והמפרש בתוך הים של החיים שלנו".

הנחת// שמונה. איתן בן 18, התאומות שירה

נועם דרייפוס

42

נשוי לצופיה, אב לשמונה

תושב לוד

מנכ"ל ארגון 'לודאים' ויושב ראש פורום הערים המעורבות

לצער, בת המצווה התפוצצה באמצע".

שבר// "המדינה לא הייתה באירוע ארבעה ימים ברצף. בתי כנסת הוצתו, יהודים הותקפו, רכבים נשרפו. הכול התבסס על מתנדבים ותושבים שניסו לתת יד ולעזור. הפורעים היו ערבים תושבי לוד, שכנים שלנו. אנשים שהכרנו מהבניין או מהחניה. בשכונת רמת אשכול יש 70 אחוזים משפחות ערביות ועד אז האמנתי בקיום משותף. בשומר החומות הכול התנפץ. ברמה האישית זה היה שבר גדול ועדיין אין לנו גדר, אנחנו גרים באותו בניין, באותה שכונה זה לצד זה, וזה אתגר".

מתאחדים// "פעלנו בעיר בכמה ארגונים, ושומר החומות היה הטריגר שגרם לנו להבין שכולנו בעיר פועלים למען אותה משימה לאומית. בפורים לפני ארבע שנים החלטנו לחבר את כל המערכות החברתיות שלנו בלוד תחת קורת גג אחת שנקראת 'לודאים'".

עוד לודאים// כיום עומד בראש הארגון 'לודאים', שמאגד תחתיו את כל הקהילות והגרעינים בעיר, בהם גם חמישה כפרי סטודנטים, רשת מעונות, ישיבת הסדר ועוד. הארגון מגלגל כ־200 מיליון שקלים בשנה ומעסיק כ־1,500 עובדים. "מאז אירועי שומר החומות שמנו לעצמנו למטרה, לצד הפעילות החברתית בעיר, להביא אליה עוד הרבה יהודים. אנחנו מבינים שהמשימה שלנו היום היא לבנות קהילות ולהביא עוד ועוד אנשים ללוד. העיר הזאת תוכרע לפי מי שגר בה. אנחנו פועלים להביא צעירים, לדאוג

כי הרגשתי שאני רוצה להיות חלק ממקום משפיע ומשנה מציאות".

משנה מציאות// "המשפחות היהודיות שגרו בשכונת רמת אשכול היו באותה תקופה בלי גב ובלי מענה. האתגר הגדול היה להביא עוד משפחות יהודיות למקום שאין לו כמעט מה להציע מלבד שליחות, לא מערכת חינוך ולא מעטפת קהילתית. לאט לאט זה התפתח. כשהגענו היו עשר משפחות מהגרעין, והיום יש כמעט מאה משפחות וכ־90 צעירים רווקים, שהם חלק אינטגרלי מהקהילה". עם השנים המערך התרחב: הוקמו מרכז סיור, רשת מעונות יום וצהרונים, תלמוד תורה, ובשנה וחצי האחרונות גם ישיבת הסדר.

אליעד// לפני שבע שנים הקים את רשת המעונות 'אליעד' בלוד. "היה לנו מעון אחד ברמת אשכול ועוד שלושה מעונות בלוד. היום הרשת מפעילה 72 מעונות וצהרונים בכל הארץ, ברמלה, בגדרה, בבקעה, בשומרון ועוד. היא חלק חשוב בעשייה הקהילתית והחינוכית שלנו בלוד".

שומר החומות// "הפרעות בשומר החומות היו הפעם הראשונה לפני 7 באוקטובר שהמדינה פשוט נעלמה. רמת אשכול הפכה לשדה קרב. בערב הראשון הייתי צנור עם כולם בתוך המתנ"ס כשזורקים עלינו אבנים, עד שחילצו אותנו בחצות. התלמוד־תורה הוצת וגם המכינה, כל התשתיות הושחתו. למחרת הייתה בת מצווה לבת שלנו, ואני לתומי חשבתי שעד אז המדינה תשתלט על המצב וישרור שקט.

והלל בנות 16, תמר בת 14, נטע בת 11, שחר בת תשע, דוד בן חמש ונדב בן שלוש. "בסוף זו המשימה של החיים שלנו. זכיתי לילדים מלאי כוחות, מעולים ומשפיעים על העולם".

גב"ש// כווג צעיר גרו שנה בעלי ואז עברו לישיבת בני עקיבא בגבעת שמואל, שם שימש מדרך בפנימייה לתלמידים מעליית הנוער. "התחברתי אליהם מאוד. חמש שנים טובות של צמיחה". באותן שנים למד ראיית חשבון באוניברסיטת בר אילן והתמחה בחברת E&Y, מפירמות ראיית החשבון המובילות בישראל.

לוד// המעבר ללוד קרה כמעט במקרה. "חיפשנו מקום מגורים שמשלב קרבה למרכז, משמעות, מחיר סביר וחינוך טוב. התלבטנו בין לשם ללוד, ובסוף בחרנו בלוד ואנחנו שמחים בכך. גרנו ברמת אלישיב, השכונה הראשונה שנבנתה למשפחות דתיות לאומיות. פגשנו שם קהילה וחברים מדהימים. מצאנו בית ותחושה של ראשוניות ושליחות ציונית. היינו חלק מהמסה הקריטית הראשונה של משפחות שהגיעו ללוד במסגרת הבנייה החדשה".

מתגייס למשימה// עם הולדת בתם הרביעית, החל לנהל את 'המרכז לחינוך וחברה', עמותה שמפעילה את המכינה הקדם־צבאית 'מעוז' ואת הפעילות היהודית ברמת אשכול - שכונה שרובה ערבי עם מיעוט יהודי של משפחות מעוטות יכולת. "זו הייתה עמותה קטנה בגודל וגדולה ברוח. החלטתי שאני עוזב את העבודה שלי כרואה חשבון

ד"ר מ"ט: חנוכה כלי המקדש

כל כלי שעובדים איתו בבית המקדש, יש לחנוך. למשל, את מזבח הזהב שבהיכל הפנימי, חונכים על ידי שמקטירים עליו קטורת סמים בין הערבים. עד שלא עשו כן, אי אפשר להקטיר עליו קטורת סמים בבוקר.

את המזבח חונכים על ידי הקרבת קרבן תמיד של שחר, ואם לא חנכו את המזבח בהקרבת תמיד של שחר - אין להקריב עליו קרבנות, עד שיקריבו עליו תמיד של שחר.

דף נ"ג: אברהם אבינו בוכה על עם ישראל

אָמַר רַבִּי יִצְחָק: בְּשָׁעָה שֶׁחֹרֵב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, מָצָא אֶבְרָהָם אֲבִינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם עוֹמֵד בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.
אָמַר לוֹ ה': "מָה לִּידִידִי בְּבִיתִי?".
אָמַר אֲבְרָהָם: "בָּאתִי בְּגִלּוֹל בְּנִי, שֶׁעֲקָשְׁיוּ גּוֹלִים מֵאַרְצָם".
הָיָה אֲבְרָהָם צוֹעֵק וּבּוֹכָה, כִּי הוּא חָשַׁשׁ שֶׁאֵין תְּקֵנָה לְעַם יִשְׂרָאֵל, אַחֲרֵי שֶׁחָטְאוּ עַד שֶׁהָיָה כֹּה קָעַס עָלֵיהֶם.
יָצְאָה בֵּת קוֹל וְאָמְרָה לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ פֶסוּק מִסֵּפֶר יִרְמְיָהוּ: "זֵית רַעְנָן יִפְּהָ כִּפְרִי תֵאָר קָרָא ה' שִׁמְךָ". כְּלוּמָר: עִם יִשְׂרָאֵל נִמְשְׁלוּ לַעֲשׂוֹת זֵית, שֶׁמֶנִּיב זֵיתִים רַבִּים וְטוֹבִים רַק זָמַן רַב אַחֲרֵי נִטְעִיתוֹ. כֵּךְ עִם יִשְׂרָאֵל סוֹכֵן יִהְיֶה טוֹב אִךְ עַל פִּי שִׁכְתָּה הֵם גִּלּוֹ מֵאַרְצָם.

דף נ"ה: הפרשת תרומה מתאנים

בעל פרדס התאנים ביקש להפריש תרומות ומעשרות, אך לפני כן הוא ביקש לדעת האם יש בעיר כהנים שיכולים לקבל את התרומה. מדוע? כדי לדעת אם להפריש תרומה תאנים או גרוגרות.

מה ההבדל ביניהם? גרוגרות הן תאנים מיובשות, הן פחות טעימות אבל הן נשמרות לאורך זמן. תאנים טריות הן טעימות יותר, אך מתקלקלות מהר. אם יש בעיר כהנים שיבואו לקחת את התרומה - עליו להפריש תרומה מהתאנים, כי יש מצוה להפריש תרומה מפרות נאים. אבל אם אין כעת כהנים בעיר, הוא לא יפריש תאנים, כי עד שהם יבואו לקחת את התאנים הם כבר לא יהיו ראויים לאכילה, ולכן עליו להפריש גרוגרות.

???

שאלות נפוצות

1. איך חונכים את המזבח?
2. על מה בכה אברהם אבינו?
3. מה זה גרוגרות?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי בצהריים, למייל - talmudhagrala@talmudisraeli.co.il (הגרלה בפיקוח רואה חשבון)

קחו חלק יפה עם כנפיים הכניסו אותו בתוך "אה"

חלקו את המילה באמצע לשניים – ותקבלו משהו ששמים בתוך מים.

(ԱՌՈՒՄ: ԱԿԼ ԳԼԼ)

התלמוד הישראלי הינו פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי השואף להעניק כלים לחיבור משמעותי ועכשווי לערכים יהודיים וישראליים, תוך חיזוק הזהות והעצמת הקשר לתרבות ולמורשת ישראל

**סירקו והצטרפו למאות אלפי
לומדי הדף היומי, פיתחו שיעור
שבועי אצלכם בקהילה.
לתכנים נוספים:**

במגרש הביתי

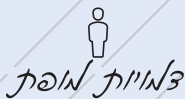
“היום שלי באופן כללי בנוי מפגישות עם אנשים, בקרה וניהול המסודות השונים. היום מתחיל ב־15:08. אחרי פיזור הילדים, ומסתיים בדרך כלל בשעות הלילה המאוחרות. בכל מקרה, ולא משנה מה סדר היום, לא מוותר על פתיחת יום וסגירת יום על קפה עם אשתי.”

"מה שהילדים מאזינים כשמסדרים ביחד את הבית, מעבר לזה - פחות".

"מקור הברכה. הפרי של השבוע וגם המנוע לשבוע שיגיע".

ההורים. "אמא ואבא שלי שהם שילוב של ציונות, תורה ועשייה יחד עם גידול משפחה לתפארת".

ה' עוז לעזמו ייתן ה' יברך את עמו בשלום.
עוז הוא לא כוח אלא עוצמה פנימית והכרה
בערך של עצמנו".

"אובדן משמעות".

"להמשיך להשפיע ולקדם את המציאות הישראלית בכל מקום שבו אהיה ולהצליח לשלב בין קודש לחול".

שיהיה להם טוב, שיהיו משמעותיים, לחבר אותם לקהילה ולעשייה".

לבנות ולהיבנות // "העיר בתנופת

בנייה אדירה. הקמנו את 'לודאים בנגל' ודרך הזרוע הזאת אנחנו מנסים להביא את ההזדמנויות הנדל"ניות הטובות בעיר, לחבר את הקהילות בעיר ולהביא משפחות צעירות מכל הארץ לקנות כאן בית ולהשתקע".

ערים מעורבות // משמש בהתנדבות

כיושב ראש פורום הערים המעורבות. "ערים מעורבות זו אחת הסוגיות הכי לא מטופלות בישראל והיא עלולה להתפוצץ לכולנו בפנים. יש חמש ערים מעורבות: עכו, רמלה, נוף הגליל, לוד ויפו, שמתמודדות התמודדות יומיומית מורכבת. זו התמודדות דמוגרפית והתיישבותית, בלי גדר ובלי ההילה של יו"ש. אחרי שומר החומות הבנו את הצורך לפעול והקמנו את פורום הערים המעורבות. אנחנו תומכים אחד בשני ומנסים לקדם מדיניות לאומית בנושא הזה."

הקומה הבאה // בימים אלה מציינים

30 שנה להקמת הגרעין בלוד. "יש כיום 22 קהילות ו-1,500 משפחות בגרעין ועוד כ-500 צעירים. זו עיר בצמיחה אדירה ויש בה גם אתגרים, וצריך שיהיו בה תושבים שרוצים להשפיע. 'בן 30 לכו', אנחנו בלוד צריכים עוד כוחות צעירים שיבואו ויפעלו כאן ביחד עם כל הקהילות".

למה עדיף בלי ילדים?

מתקנת. דווקא הידיעה שאין שלמות אפשרית יכולה לשחרר את ההורה מהצורך להיות מושלם.

הזהות לא מתכווצת. טיעון נוסף עוסק בזהות. יש הטוענות שהאימהות מוחקת את העצמי, שהאישה הופכת ל"אמא של" בלבד. הוגות כמו אדריאן רייץ' ביקרו את האימהות הממוסדת שציפתה מנשים לוותר על שאיפותיהן האישיות. אכן, ההיסטוריה מלאה בדוגמאות של נשים שנאלצו לבחור בין קריירה למשפחה. אך במציאות של המאה ה-21 נשים רבות משלבות אימהות עם קריירה, יצירה ומנהיגות ציבורית. הזהות לא מתכווצת. פעמים רבות היא מתרחבת. תסתכלו סביב - אימהות מנהלות מחלקות בבתי חולים, עומדות בראש חברות הייטק, יושבות בכנסות, רצות מרתון. הן עייפות לפעמים, הן מתמרנות בלי סוף, אבל הן לא נעלמות. האימהות היא זהות עצמאית, קיומית, ועליה ניתן להלביש כל שליחות - להיות רופאה, סופרת או מדענית. דווקא האימהות מעמיקה את ההבנה האנושית ואת היכולת להנהיג.

הפילוסופיה מספקת את אחת הביקורות החריפות ביותר. הפילוסוף דייוויד בנאטר טען שהולדה היא מעשה אנוכי, שכן היא נובעת מרצון של ההורים למשמעות, שמחה או המשכיות, בעוד הילד אינו יכול להסכים להיוולדו. וכאן הבת שואלת: האם עצם העובדה שהילד אינו יכול להסכים מראש הופכת את קיומו לעוול? אף אחד מאיתנו לא נשאל האם ברצונו להיוולד, אבל רוב בני האדם בוחרים לחיות, לאהוב וליצור חיים. "טוב לו שנברא משלא נברא". עצם הקיום מאפשר גם טוב, יצירה, אהבה ותקווה. הדבר הכי מוסרי הוא מתן אפשרות לחיים שיש בהם פוטנציאל לטוב.

האגף האקולוגי מחדד את הביקורת. תנועות איכות הסביבה טוענות שהימנעות מרבייה היא הדרך היעילה ביותר לצמצם את הפגיעה בכדור הארץ. לטענתן, האנושות מותירה חותם סביבתי כבד, ומשבר האקלים הוא מציאות מדאגה. אבל האנושות היא גם מקור לפתרון. אותם בני אדם שמזהמים הם גם אלה שמפתחים טכנולוגיות נקיות, מקדמים מדיניות סביבתית ומחנכים לאחריות. ויתור גורף על המשך הקיום האנושי הוא לא רק צעד סביבתי תמים, אלא הכרעה ערכית עמוקה על עצם ערך החיים.

בלגן, רעש ושמחה עצומה. ובישראל נוסף ממד הביטחון. הידיעה שילד שייולד היום עשוי בעתיד ללבוש מדים היא מחשבה שמלווה כל אמא. ובכל זאת, דורות של ישראלים בחרו ללדת ילדים גם בזמנים קשים בהרבה, מתוך אמונה שהחיים והעתיד ראויים להשקעה ומתוך ידיעה שזאת ארצנו וזה מקומנו, שזאת זכות ענקית שנבחרנו לעם הקדוש ומצווה להגן על עמנו ועל ארצנו מתוך קיום תורתנו הקדושה. אליהורית רציונלית מבקשת לשבת עם מחשבון ולחשב עלויות ופחמן דו-חמצני. אבל כשאני רואה בחדר לידה זוג שמחזיק תינוק בפעם הראשונה, עם עיניים דומעות וידיים רועדות, אני מבינה שוב למה האנושות לא ויתרה על עצמה. ילדים הם לא סעיף תקציבי. הם בלגן, רעש, חוסר שינה, וגם שמחה עצומה, כזאת שמרחיבה את הלב. הפיכת ההורות לבעיה שיש לפתור או לנטל שיש להימנע ממנו בכל מחיר מצמצמת את הממד האנושי שבה. ישנה אמת פשוטה: ילדים הם שמחה, הם ביטוי עמוק לאמונה שלנו בעתיד טוב עוד יותר. ●

הפילוסוף דייוויד בנאטר טען שהולדה היא מעשה אנוכי, שכן היא נובעת מרצון של ההורים בעוד הילד אינו יכול להסכים להיוולדו. וכאן הבת שואלת: האם עצם העובדה שהילד אינו יכול להסכים מראש הופכת את קיומו לעוול? אף אחד מאיתנו לא נשאל האם ברצונו להיוולד, אבל רוב בני האדם בוחרים לחיות, לאהוב וליצור חיים

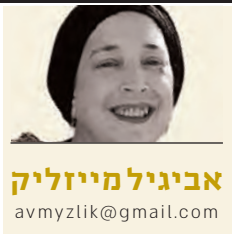
ילד זה לא תחביב זול. בפורים הזה החלטתי להתחפש. לא לליצן רפואי עם סטטוסקופ צבעוני, אלא לאישה (אולי בדמות מרב מיכאלי?) שמסבירה בשיא הרצינות למה עדיף בלי ילדים. כזאת שמנופפת במחקרים, מצטטת פילוסופים, ומחשבת פליטות פחמן לתינוק עתידי. ליממה אחת אכנס לנעליים של מי שמסבירה, בשיא הרצינות והאינטליגנציה, למה עדיף לא להביא ילדים לעולם מתוך בחירה מודעת, מושכלת ומוסרית.

בואו ניקח את הנימוק הכלכלי. בהולנד חישובי גידול ילד עד גיל 18 עולה בערך 120 אלף יורו. בארצות הברית דוח של משרד החקלאות העריך את העלות ביותר מ-233 אלף דולר עד גיל 17. כשקוראים את הפירוט - הרחבת דיור, מזון, חוגים, בריאות, רכב, חינוך, ביטוחים, יישור שיניים ואפילו שיעורי נהיגה - מתברר שילד איננו תחביב זול. הוא התחייבות כלכלית מתמשכת שמתחילה בעריסה ולא נגמרת בגיל 18, כפי שכל הורה לסטודנט ולזוג צעיר וגם זוג סבים יודעים היטב.

אבל המספרים האלה מספרים רק חצי סיפור. הם יודעים לחשב משכנתה, לא המשכיות. חברה שמתחילה לחשב ילדים במונחים של הוצאה נטו, עלולה לגלות מאוחר מדי שהרווח וההפסד שלה אינם רק כלכליים. באירופה כבר מתמודדים עם אוכלוסיות מזדקנות וירידה דרמטית בילודה, והמדינות משקיעות מאמצים אדירים לעודד משפחות להביא ילדים לעולם. מתברר שכאשר כולם מחליטים לוותר בשם הרציונליות, העתיד נעשה לוט בערפל. מעניין שאף אחד לא שם בטבלה סעיף שנקרא "מי יבוא לבקר אותך כשתהיי בת 82" או "מי יתקשר סתם לשאול אם אכלת". כנראה שקשה לתמחר משמעות.

מרכז היקום הרגשי. משם ממשיכים לטיעון החופש. מחקרים שנעשו בשנים האחרונות מצאו שרבות מהנשים שבחרות באל-הורות עושות זאת מתוך רצון לשמור על עצמאותן, על הספונטניות, על היכולת לעצב את חייהן בלי תלות בצרכים של יצור קטן וחסר ישע. זה טיעון חזק. הורות אכן משנה את מרכז הכובד של החיים. היא דורשת ויתורים, לילות לבנים, דחיית סיפוקים. היא מצמצמת את האפשרות לחיות רק על פי גחמות אישיות. אבל כאן עולה השאלה - האם חיים בוגרים בכלל בנויים על היעדר מחויבות? כל קשר משמעותי, זוגיות, שליחות מקצועית, אפילו חברות אמת, דורשים ויתור מסוים על חופש מוחלט. דווקא המחויבות היא שמעניקה לחיים עומק. ההורות לא שוללת חופש, היא ממירה סוג אחד של חופש בחופש אחר. היא מעבירה את האדם ממצב של חופש מהתחייבות לחופש לצמוח מעבר לעצמו.

הטיעון הפסיכולוגי נשמע לעיתים מאיים במיוחד. תאוריות מוקדמות של זיגמונד פרויד ושל ג'ון בולבי הציבו את הקשר עם האם במרכז עולמו הנפשי של הילד. האם היא מרכז היקום הרגשי, והמסר הנגזר מכך מתבטא בהר של רגשי אשמה. אם טעית, הוא ישלם. לא פלא שיש מי שחוששת להיכנס לתפקיד שבו כל טעות נתפסת כבעלת השלכות נצחיות. אלא שהפסיכולוגיה המודרנית כבר רחוקה מהגישה המונוליתית הזאת. היא מכירה במורכבות. יש גנטיקה, סביבה, משפחה מורחבת, דמויות משמעותיות נוספות, חוסן אישי, אופי ונטיות נפש מולדות. האחריות גדולה, אבל היא לא מונחת רק על כתפי ההורים ולא דורשת שלמות. ההורות איננה ניסוי מעבדה שבו כל טעות קטנה מובילה לקריסה. היא מערכת יחסים חיה, גמישה,

אביגיל מייזליק
avmyzlik@gmail.com

להכין את הבית לגאולה

מאז שהייתי ילדה הבלגן מלווה אותי, אבל בערב פסח אני מקדישה את זמני לעבור בסבלנות על כל מה שהצטבר בבית כל השנה, לפנות מקום בבית וגם בתוך הנשמה

להכניס אוויר למגירה וללב

באופן טבעי, ערב פסח היה אמור להיות קשה ומאתגר בשבילי, אך באופן מפתיע זה בדיוק הפוך. בכל שנה אני משתדלת לסיים מוקדם את העבודה, כדי שישאר לי זמן איכות עם הבית. מבחינתי זה הרגע להגיע לכל מה שממתין לי שנה שלמה. להתמסר לחלוטין לניקיון, לסדר, לארגון, לזרוק בלי רחמים כל מה שהצטבר ואין בו צורך. כל בגד שלא לבשתי שנה שלמה - נשלח אחר כבוד לגמ"ח. כל כלי שממתין לישועה כבר חודשים ארוכים - נתנם או נזרק.

אני מבקרת בכל אזורי הבלגן שלי, מכניסה אליהם אור, אוויר, רווח ושמחה. מפנה את החמץ שבפועל ואת החמץ שבלב, מכניסה עין טובה ורחמנות, משתדלת לא לכעוס על

הקשיים שחווינו בילדות מלווים אותנו לאורך כל החיים, ולמרות המאמץ העצום לא קל לשנות אותם. אני הייתי ילדה מבולגנת בבית ילדים עמוס, עם מטפלות עייפות שרק רוצות לחזור הביתה בשלום. הבלגן שלי היה מכשול שעמד בדרך, ולכן קיבלתי קיתונות של ביקורת על כך. אולי אם ההשגחה הפרטית שלי הייתה שונה והייתי גדלה עם אימי המופלאה והאהובה היא הייתה מתייחסת לזה אחרת, בסלחנות או בניסיון לעזור לי. אך כך קרה משמיים, וכל נושא הבלגן שלי מלווה אותי מאז ומעולם, וזו תמיד נקודה שקשה לי איתה. אומנם באותה מהירות שאני מבולגנת אני גם מסדרת ומנקה, אך עדיין הרגעים שבהם העין שלי מצלמת את הבלגן בבית נרשמים בליבי יותר מרגעי הסדר.

הרוסקה - פרוסות לחם אפויות בציופוי פריך

כמות:
4 מנות

זמן אפייה:
5 דקות

דרגת קושי
קלה

לצד הניקיונות אני מחפשת תמיד מתכונים מהירים וטעימים במיוחד, שייתנו לי כוח להמשיך. המנה הזאת היא בדיוק מה שאני אוהבת. לוקחים לחם טוב ובריא, כמובן שאפשר גם לחם לא טרי שזו ההזדמנות להחזיר אותו לחיים, מניחים עליו ירקות טעימים, שום, שמן זית, גבינות, עשבי תיבול ו-5 דקות אפייה, ויש משהו חם ונהדר שכולם נהנים ממנו.

- 4 לחמניות או 8 כזב או 4 ארוך,
או כל לחם אחר שיש בבית
5-6 כפות שמן זית
2 שיני שום כתושות
4 כפות בצליקוס או פטרוזיליה
או כוסברה קצוצים
2 כזבצולי בצל ירוק קצוץ
כוס עגבניות שרי מכל הכזבים
10-12 ציטי קלמטה
מלח ופלפל
100 גרם גבינת מוצרלה

מחממים את הגריל בתנור חלבי. פורסים את הלחם לפרוסות מוארכות אלכסוניות, מרפדים את תבנית התנור בנייר אפייה ומניחים עליה את הפרוסות. מערבבים יחד את שמן הזית, השום ועשבי התיבול ומורחים בעזרת כף או מברשת על כל הפרוסות באופן אחיד. פורסים את עגבניות השרי והזיתים לפרוסות, ומסדרים בצורה אחידה ונאה עיגולים צבעוניים על כל הפרוסות. מתבלים במלח ופלפל, מפזרים את הבצל הירוק מעל הירקות, מגררים גבינת מוצרלה באופן חופשי מעל כל הפרוסות ומכניסים לגריל. אופים 3-5 דקות, עד שהלחם מזהיב והגבינה נמסה, ומגישים מיד.

צילום: שושי סירקיס

קיבלנו הרבה שאלות על הבתים במעלה אפרים אז אנחנו עושים סדר

כזה ב-

2,210,000 ₪ בלבד!

זו דירת הגן.
הגינה פה זה בין 145-210 מ"ר!

כזה ב-

2,330,000 ₪ בלבד!

זה הדו משפחתי,
יש פה גינה ומרפסת

כזה ב-

1,980,000 ₪ בלבד!

זו הדירה עם המרפסת
הענקית של ה-40 מ"ר!

הלל-בוטיר

10/90
תנאי תשלום
הכי נוחים!

המגרשים הכי
גדולים
305-569 מ"ר

הנוף הכי
פתוח
לסרטבה

הבית הכי
גדול